

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 18 september 2014

MEDITATIE

Een melaatse gereinigd

Aan de voet van de berg, waar Jezus Zijn Bergrede heeft uitgesproken, worden wij bepaald bij het genadewonder aan een melaatse. Aan Zijn dodelijke kwaal ontdekt, heeft hij door genade zijn toevlucht mogen nemen tot de enige Geneesmeester in Israël.

Ontdekt aan zijn kwaal heeft hij het voorrecht gehad ontdekt te worden aan zijn onvermogen om zichzelf te reinigen. De Heilige Geest heeft daarna zijn ogen geopend voor de persoon en de bediening van Christus. Aan de voeten van Christus vinden wij deze melaatse. Zijn bede is kort, zijn nood is groot, zijn verwachting is niet ijdel. De vrucht zou openbaren, dat er een werk van genade in zijn hart is gewerkt. In Zijn gebed heeft hij de Heere mogen vrijverklaren en

En Jezus, de hand uitstreckende, heeft hem aangeraakt, zeggende: 'Ik wil, word gereinigd!'

Matthéüs 8:3m

toch mogen vasthouden. Ieder mocht het horen wat in zijn hart leefde. Duidelijk, voor ieder verstaanbaar heeft hij uitgeroepen: 'Heere, indien Gij wilt, Gij kunt mij reinigen.' Zulk een noodgeschrei wil de Heere verhoren. Over de verhoring van het gebed lezen wij verschillende zaken. De aandacht wordt door de evangelisten bepaald bij Sions Borg. Markus schrijft van Hem: 'En Jezus met innerlijke ontferming bewogen zijnde, strekte de hand uit en raakte hem aan'. Het hart van Jezus is bewogen, als hij ziet in welke staat een melaatse verkeert. De melaatse is immers één van Zijn schapen, welke van eeuwigheid aan Hem toebetrouwd zijn. Voor deze melaatse moest Hij immers ook de prijs der zielen betalen. Ook deze melaatse is een lieveling des Vaders en een woonplaats van de Heilige Geest. Het ingewand Gods rommelde van barmhertigheid, ook over deze melaatse. Hier is werk voor de Knecht des Vaders. Hij kwam niet om gediend te worden maar om te dienen. Gezonde mensen in eigen oog hebben geen geneesmeester nodig. Verdienstelijke mensen hebben geen zondeprijs nodig. Rechthebbende mensen hebben geen bedekking nodig. Maar deze melaatse heeft niets als een melaats, ten dode opgetekend leven. Alleen genade kan hem nog redden. Dat het

voor ons toch tot onderzoek mocht wezen.

'Waartoe zal Mij zijn de veelheid uwer slachtoffers? zegt de HEERE; Ik ben zat van de brandoffers der rammen en het smeer der vette beesten, en heb geen lust aan het bloed der varren, noch der lammeren, noch der bokken.' 'Brengt niet meer vergeefs offer, het reukwerk is Mij een gruwel; de nieuwe maanden en sabbatten en het bijeenroepen der vergaderingen vermag Ik niet, het is ongerechtigheid, zelfs de verbodsdagen'. '...ook wanneer gij uw gebed vermenigvuldigt, hoor Ik niet; want uw handen zijn vol bloed.' De Heere doorziet onze bedoelingen, Hij weet waarom wij ijveren en wijst al onze vermeende verdienstelijkheid af.

In het grote Godsgericht zal alleen het bloed van Christus ons bestaan voor God kunnen zijn. Als een om genade bedelende melaatse, zal de Heere ons leren, de enige Weg Die ten leven leidt. Christus' daad is voor de grote scharen onbegrijpelijk.

Wie wil een melaatse aanraken? Volgens de wet moet zo iemand onrein verklaard worden! Wat komt de blindheid van het schepsel toch telkens weer openbaar. Zij hebben van Jezus gehoord, zij hebben Jezus gezien, zij hebben Jezus horen spreken, en Zijn ware bediening is hun volkomen onbekend. Zij weten niet dat Hij deze onreinheid wegneemt. Zijn leven is een waarborg voor een ten dode opgeschreven mens. Zie de hand van Jezus op het hoofd van de melaatse. De Hemel is er over verwonderd, de engelen zijn er blijde om. Door deze daad betoont Christus met een melaatse gemeenschap te willen hebben. Hij is immers in de nood en dood van Zijn volk ingedaald! Het is een machtwoord dat klinkt onder aan de berg. Een machtwoord dat de hel doet sidderen en de vijanden beschaamt. Een machtwoord dat voor de melaatse de hemel in het hart doet kennen. Het dringt door tot in het binnenste des hemels, hoor het, beluister het: 'IK WIL, WORD GEREINIGD!'.

Inhoud

- 1 Een melaatse gereinigd
- 2 Commentaar: Meer wat bindt dan wat scheidt?
- 3 Stem uit het verleden
- 4 61 broeders van hetzelfde huis
- 5 In goede orde (2)
- 6 Tekst met tekst vergeleken (7)
- 7 Even maar...
- 8 Als het op school niet vanzelf gaat... (5)
- 9 Verhalen van vroeger
Een dominee tot God bekeerd
- 10 Belijden-is doen
- 11 Boekennieuws
- 12 Kerknieuws
- 13 Berichten
- 14 Kerkdiensten

Zijn woord is een wilsdaad. Zijn wil is ook de wil van Zijn Vader. Het is een openbaring van Zijn werk. Hij is de Fontein, geopend tegen de zonde. Melaatse zondaren worden in deze Fontein genezen. De vrucht van Zijn bediening komt terstond openbaar. De schare ziet het, maar de melaatse beleeft het. Dat wij het niet vergeten zouden. Niet het zien, niet de beschouwing, maar de persoonlijke ervaring zal ons deel moeten zijn. Terstond werd hij van zijn melaats-

heid gereinigd. Ieder kan het zien wat de Heere gedaan heeft. De verbroken gemeenschap is nu hersteld, hij mag weer opgaan naar het huis van God en de gemeenschap met God. Het leven heeft over de dood getriomfeerd. Wat troostvol is zulk een boodschap voor melaatse zondaren; voor zulken gaat de hoop gloren, het geeft hen Hem aan te kleven en te bedelen: 'Indien Gij wilt, Gij kunt mij reinigen'.

Dirksland,

ds. P. Blok

COMMENTAAR

Meer wat bindt dan wat scheidt?

Tussen evangelicalen en rooms-katholieken is meer wat hen bindt dan wat hen scheidt. Tot die conclusie kwamen begin september een aantal vertegenwoordigers van de World Evangelical Alliance en de Rooms-Katholieke Kerk.

Het is de bedoeling dat er volgend jaar, na een laatste gespreksronde, een afsluitende verklaring wordt uitgegeven waarin het gemeenschappelijk christelijk geloof beklemtoond wordt. Dit met het oog op de komende Reformatieherdenking in 2017. Voor wie de ontwikkelingen een beetje gevolgd heeft, komt dit niet als een verrassing. Er zijn meer signalen dat evangelischen en andere orthodoxe

protestanten tegenwoordig positiever oordelen over Rome dan voorheen het geval was. Zo zijn binnen de ChristenUnie rooms-katholieken zonder veel discussie als lid geaccepteerd en ook bij de EO is er tegenwoordig plaats voor hen.

Evenzo is er een toenadering tussen evangelicalen en protestanten uit de achterban van de Wereldraad van Kerken. De tijd is voorbij dat orthodoxe protestanten en evangelischen scherp protest aantekenden tegen de horizontalistische en relativistische theologie van de Wereldraad en het kerkvolk daartegen waarschuwden.

Leer minder belangrijk

Dat heeft te maken met de seculari-

satie die, zeker in de westerse wereld, alle kerken bedreigt. Maar het heeft er ook mee te maken dat men tegenwoordig minder belang hecht aan de leer. Men tilt niet zo zwaar meer aan allerlei dogmatische verschillen. Veel belangrijker is dat men in het hart een diepe verbondenheid met medechristenen ervaart.

Nu is de Wereldraad van Kerken na het ineensinken van het communistische wereldrijk ook terughoudender geworden in het aanprijzen van allerlei revolutionaire bewegingen. Het leven in communistische landen als de Sovjet-Unie, China en Cuba bleek toch ook veel negatieve kanten te hebben. En wat Rome betreft, de nieuwe paus probeert de wereldse pracht en praal die vanouds bij het Vaticaan hoorden, te doorbreken. Dat komt sympathiek over. Al kan Rome de protestantse kerken niet als volwaardige kerken erkennen, onmiskenbaar stelt men zich vriendelijker op dan een eeuw geleden. Vanuit Zuid-Amerika is paus Franciscus goed bekend met de evangelische beweging. Die is daar de laatste decennia aanzienlijk gegroeid.

Onwederstandelijk

Een oud spreekwoord zegt: zeg mij wie uw vrienden zijn en ik zal zeggen wie gij zijt. Dat is ook hier van toepassing. Als evangelicalen vinden dat er meer is wat hen bindt met de rooms-katholieken dan wat hen scheidt, dan zegt dat wel wat. Wie de gereformeerde leer van de radicale verdorvenheid van de mens, van Gods soevereine verkiezing en van de onwederstandelijkheid van Zijn genade als wezenlijk beschouwt, wie de waarheid daarvan in zijn hart ervaren heeft, zal hen dat niet nazeggen.

In het begin van de 17e eeuw was er de strijd tussen de gereformeerden en de remonstranten. Daarbij was duidelijk dat de remonstranten dichter bij de roomse leer stonden dan de gereformeerden. Ook bij de remonstranten - die toen nog niet vrijzinnig waren - kwam het immers aan op de inbreng van de mens bij het verkrijgen van de zaligheid.

Zo kan men zich voorstellen dat evangelischen en aanverwante groepen in de huidige tijd niet zoveel afstand ervaren tot de Rooms-Katholieke Kerk. Er zijn natuurlijk wel verschillen, maar in ieder geval vormt de Dordtse leer voor hen geen onoverkomelijk struikelblok bij een verdere toenadering. Voor ons ligt dat heel anders.

In de Dordtse Leerregels wordt zon-

Maarten Luther

der meer de gedachte afgewezen dat wanneer God Zijn werk ten aanzien van de wedergeboorte van de mens volbracht heeft, het dan verder van de keuze van de mens zou afhangen of hij wedergeboren wordt of niet wedergeboren wordt, of hij bekeerd wordt of niet bekeerd wordt. Daarentegen wordt beleden dat 'al degenen in wier harten God op deze wonderbaarlijke wijze werkt, zekerlijk, onfeilbaar en krachtiglijk wedergeboren worden en metterdaad geloven' (DLR hoofdstuk III-IV, par. 12).

Daar komt dus niets van de mens bij. Het werk der bekering is een eenzijdig Godswerk. Christus is een volkomen Zaligmaker. Daar ligt het kardinale verschil tussen de Bijbelse, gereformeerde leer en allerlei andere godsdienstige richtingen en stromingen binnen of buiten het christendom. Maar dan geldt ook: 'Hoe zullen wij ontvlieden, indien wij op zo grote zaligheid geen acht nemen?' (Hebr. 2:3).

Herdenking

Onmiskenbaar is er in de protestantse wereld sprake van een toenadering tot Rome. Bij de komende herdenking van het 500-jarig jubileum zal de Reformatie veelal - gelukkig niet overal - gepresenteerd worden als een betreurenswaardig schisma over strijd-vragen die inmiddels opgelost of achterhaald zijn. Vroeger maakten mensen zich druk over dergelijke punten en was men onverdraagzaam ten opzichte van elkaar. Gelukkig, zo meent men, is dat een gepasseerd station.

Van rooms-katholieke zijde zal men hoogstens toegeven dat er in die tijd inderdaad veel misstanden waren in de kerk. Dat men meer begrip had moeten hebben voor Luther. En voor veel moderne protestanten is het probleem met Rome vooral dat het Vaticaan op een aantal punten wel erg conservatief is. Als het gaat om de vrouw in het ambt of zaken als abortus en homoseksualiteit.

Ten aanzien van die punten moet juist gezegd worden dat Rome meer vasthoudt aan de Bijbelse leer dan veel protestanten. Maar als het gaat om de genadeleer blijft de kloof levensgroot. Omdat 'de gerechtigheid die voor Gods gericht bestaan kan, gans volkomen en der wet Gods in alle stukken gelijkvormig zijn moet', daarom kunnen onze goede werken niet een stuk, zelfs niet een klein stukje, daarvan uitmaken (Heid. Cat., vr. 62).

ds. F. Costerus
1635-1703

De onmacht van de mens en de krachtige genade Gods (2)

*Niemand kan tot Mij komen, tenzij dat de Vader,
Die Mij gezonden heeft, hem trekke.*
Johannes 6:44a

Tenzij dat de Vader Die Mij gezonden heeft, hem trekke.

De mens is dus zo onmachtig en onbekwaam; is er dan geen middel om bekwaam te worden, is zijn staat dan ten enen male buiten hoop? De Heere Jezus geeft te kennen dat er een middel is; dat dit middel alleen bij de Vader is, en bestaat in des Vaders *trekking*: *Tenzij dat de Vader, Die Mij gezonden heeft, hem trekke*. De hoofdsom der zaak is: Niemand is bekwaam tot Christus te komen, dan alleen diegene welke door de Vader getrokken wordt; en zolang iemand niet getrokken wordt, is hij onbekwaam tot Christus te komen. En gelijk de Heilige Schrift aan de ene zijde spreekt van de onbekwaamheid des mensen, leert zij aan de andere zijde dat *alle bekwaamheid uit God is*, 2 Kor. 3:5. Dat het God is Die het goede in ons werkt. *Want het is God Die in u werkt, beide het willen en het werken, naar Zijn welbehagen*, Filip. 2:13.

Wij weten wel dat de partijen gewoon zijn hierop te zeggen: De Heere gebiedt immers de mens dat hij zich zal bekeren, tot Christus komen en in Hem geloven, waaruit volgt: hij kan dus komen. Doch het is allang overvloedig beantwoord, en wij doen het kort met de woorden van Augustinus: 'Erken in het gebod, wat gij schuldig zijt'. Daaruit blijkt niet wat de mens uit zichzelf kan, maar wat hij moet doen, wat zijn plicht is. Ondertussen is de vereiste zaak niet volstrekt en ten volle onmogelijk, maar nog mogelijk en verkrijgbaar door een andere weg, namelijk door Gods genade en kracht. Hierom ziet men zo dikwijls in het Woord des Heeren dat hetgeen de Heere op de ene plaats de mens belast en van hem vordert, Hij op een andere plaats belooft dat Zelf de mens te willen geven en in hem te werken. Die God, Welke zegt: *Maakt u een nieuw hart*, Ez. 18:31; Hij zegt wederom door dezelfde profeet: *Ik zal u een nieuw hart geven*, Ez. 36:26. Ondertussen is zulk vermanen en gebieden niet te vergeefs, want de Heere gebruikt het ten opzichte van de Zijnen als een uitwendig middel, geschikt en gepast voor de redelijke natuur van de mens, waardoor en waaronder Hij met Zijn Geest werkt, gelijk de Heere Jezus eens riep tot de dode Lazarus: *Lazarus! kom uit*, werkende onder die stem met Zijn Goddelijke kracht, zodat de gestorvene daarop uitkwam, Joh. 11:43,44. Ten opzichte van anderen gebruikt Hij het tot hun overtuiging, opdat zij niet te verontschuldigen zouden zijn, en niet zouden zeggen dat Gods wil hun nooit was bekendgemaakt: *Zo zegt de Heer HEERE! En zij, hetzij dat zij het horen zullen, of hetzij dat zij het laten zullen, (want zij zijn een wederspanning huis), zo zullen zij weten dat er een profeet in het midden van hen geweest is*, Ez. 2:4,5.

Uit: *De geestelijke mens*, Florentius Costerus, Barneveld 2001

N.B. door een vergissing bij de drukker is het derde en laatste van de 3 als eerste geplaatst.

61 broeders van hetzelfde huis

Maandag 8 september was het weer zover. De jaarlijkse predikanten-samenkomst aan de Boezemsingel, zoals dat al sinds de tijd van ds. G. H. Kersten gebruikelijk is.

Een vast ontmoetingspunt van alle broeders. Dan is het een voorrecht te mogen vaststellen dat het bezoekersaantal nog steeds stijgt; dat mijn jongere broeders het als bijna vanzelfsprekend beschouwen om er - als het maar enigszins mogelijk is - te zijn. Dit keer waren er zelfs 61 ambtsbroeders, rekt u maar na; variërend van de beide pas bevestigde broeders uit Tholen en Benthuizen tot verschillende emeritus predikanten. In de zaal van de gemeente van Rotterdam-Centrum werd tijdens de inloop koffie gedronken. Daarna gingen we in de kerkzaal zitten om de beide lezingen te beluisteren.

Dit keer heeft ds. A. Moerkerken een referaat gehouden over 'Alexander Comrie, zijn tijd, zijn werk en zijn strijd'. Een onderwerp dat hem na aan het hart ligt. Daarin wil hij ons doen delen. Aan de hand van een A-vertje hebben we een overzicht van zijn lezing voor ons. Daaruit citeren we: Comries tijd, de achttiende eeuw, een tijd waarin Nederland zijn vooraanstaande positie op het wereldtoneel verliest. Men streeft tijdens de stadhouders Willem IV en V naar neutraliteit, ten koste van werkelijk alles. Een tijdperk van tolerantie. Er werd niet meer in en uit de praktijk van de godzaligheid geleefd. Het opmerkenswaardig vermaan van Comries vrouw 'wees toch eenvoudig, want je beseft niet hoe onvatbaar de mensen zijn' moeten dominees zich immers blijven aantrekken. Na Comries jeugdijaren,

zijn komen naar Nederland, studententijd, promotie in de filosofie, zijn ambtsbediening in zijn enige gemeente Woubrugge zouden meer over zijn werk en strijd aan de orde komen. Jammer dat hier afgebroken moest worden vanwege de tijd. Vooral over zijn catechismusverklaring (1753), missive over de rechtvaardigmaking (1757) en brief over de rechtvaardigmaking hadden we nog graag meer gehoord. Misschien kan dat via De Saambinder...

De tweede inleider voor deze middag is ds. W. Visscher over het pas hertaalde werk 'Enige eigenschappen van het zaligmakende geloof'. Zijn uitvoerige samenvatting van vijf kantjes bevordert het aandachtig luisteren. Juist op de dag dat onze broeder bericht kreeg dat zijn eerste kleinkind is geboren en ook in de dagen dat er met grote spanning wordt uitgezien naar de medische uitslagen van zijn vrouw wilde hij ons van dienst zijn met zijn doorwrocht onderwerp. Een citaat waarmee werd begonnen: 'Voor orthodox Nederland was Comrie een geschenk om dankbaar voor te zijn, een gezant van Godswege'. Iemand die het puritanisme evenwichtig en herderlijk verbond met de Hollandse oudvaders. Na de intro ging het over

de aanleiding tot het verschijnen van 'de Eigenschappen'. Vervolgens over het doel dat hij ermee had; verder de inhoud en tenslotte de betekenis. Het is verleidelijk te gaan citeren. Maar laat ik hierbij vragen of ds. Visscher in een aantal artikelen in ons kerkelijk blad zijn lezing voor al onze lezers wil beschikbaar stellen.

Na een broederlijke discussie werd gezamenlijk de maaltijd gebruikt. 'Onze kok', ouderling G. de Vos uit Moerkapelle, die een week eerder als zodanig zijn veertigjarig jubileum in Beth-San mocht herdenken, zorgt dan geweldig voor ons. Samen met zijn vrouw en niet te vergeten het echtpaar Bal verwent hij ons. Dat mag weleens nadrukkelijk en met waardering genoemd worden! Het geheel bevordert de sfeer van ons jaarlijks samenzijn. Afgesproken wordt dat we 7 september 2015 weer samen hopen te komen. Dit als herinnering en ook om afwezige broeders vast uit te nodigen. De voorzitter ds. L. Blok en de secretaris-penningmeester ds. C. Hogchem beraden zich verder over het thema voor die dag. Misschien over Luther en de redenen waarom hij zo graag zong...

v. A.

Op de jaarlijkse predikantensamenkomst was er ook ruimte voor ontmoeting.

De vorige keer ging het in deze rubriek over het komen tot het ambt. Het wel of niet aanvaarden van de verkiezing tot het ambt. Deze keer gaat het over enkele vragen die gaan over bepaalde aangelegenheden die te maken hebben met de uitvoering van ambtelijke werkzaamheden. Hoe mogen en moeten bepaalde zaken in de praktijk gedaan worden?

Kerkelijk werk delegeren?

Moeten alle werkzaamheden door de kerkenraadsleden zelf verricht worden? Dit is duidelijk niet het geval. De koster heeft zijn eigen taken en de organist eveneens. Dat geldt ook voor degenen die leiding geven aan het jeugdwerk of aan het (kinder)koor. Maar steeds wel onder de nadrukkelijke eindverantwoordelijkheid van de kerkenraad. Met name de ouderlingen hebben immers het opzicht over de gemeente. Dat betreft zeker ook genoemde terreinen.

Maar wanneer we nu letten op de meer directe taken van de ouderlingen en de diakenen, moeten zij die wel allemaal zelf uitvoeren? Huisbezoek en ziekenbezoek is ambtelijk werk dat niet gedelegeerd kan worden. Tegelijk is het een goede gedachte wanneer er bijvoorbeeld vanuit de vrouwenvereniging bezoeken gebracht worden aan ouderen en eenzamen. Of dat er een commissie is die zorgt voor gemeentelijk contact op het gebied van gehandicapten.

Een andere vraag is: moeten de financiële en ook de ledenadministratie concreet door een ambtsdrager uitgevoerd worden? De diaconale zaken, ook de administratieve, dienen uiteraard door (één van) de diakenen zelf daadwerkelijk uitgevoerd te worden. Kerkelijke administratie, zowel op financieel terrein als bijvoorbeeld aangaande de ledenadministratie zouden ten dele door een ander gedaan kunnen worden. Wel altijd onder verantwoordelijkheid van een ambtsdrager. Ook zullen bepaalde zaken toch echt door de verantwoordelijke ambtsdrager zelf gedaan moeten worden. Bijvoorbeeld het verrichten van bepaalde betalingen. Ook het gereedmaken van attestaties. In een enkel geval kan het nodig zijn dat er een ambtelijke aantekening op de attestatie wordt geplaatst. Het is niet raadzaam dat dan ineens de verantwoordelijke ambtsdrager deze attestatie gereedmaakt terwijl alle andere door de "administrateur" gedaan worden. Want dan komt uiteraard de vraag (met de begrijpelijke gedachten enz.) waarom nu ineens de ambtsdrager zelf deze attestatie zelf gereedmaakt?

Bij zulke zaken moeten we vooral en nadrukkelijk ambtelijk en zorgvuldig denken en handelen. Dat moet steeds voorop staan en van daaruit moeten we onze overwegingen maken. Dit goed beseffend mogen we vervolgens, waar dat verantwoord is, ook best nuchter en praktisch zijn.

Kerkenraadsbank Gereformeerde Gemeente Scherpenzeel.

Het afspreken van preekbeurten is een ambtelijke taak en verantwoordelijkheid. Maar er is natuurlijk in de regel niet veel op tegen wanneer de lijst met preekbeurten voor de echtgenote in te zien is. Dan kan zij op een eventuele vraag of bijvoorbeeld een preekbeurt verzet kan worden een voorlopig antwoord geven. Dat is heel iets anders dan wanneer de echtgenote van een ambtsdrager namens haar man bepaalde correspondentie zou gaan voeren. Dat kan natuurlijk absoluut niet.

Steeds moeten verantwoordelijkheden zuiver gehanteerd en ordelijk ingevuld en gedragen worden. Daarbij is de ambtelijke eigenheid en vertrouwelijkheid absoluut.

Kerktelefoon uitzetten

Het kan gebeuren dat er door de kerkenraad in de gemeente een mededeling gedaan moet worden die toch feitelijk een vertrouwelijk karakter heeft. Bijvoorbeeld omtrent een schuldbelijdenis die ten overstaan van de kerkenraad heeft plaatsgehad. Mag het zo zijn dat, terwijl daarvan mededeling gedaan wordt, de kerktelefoon even uitgezet wordt? De gemeenteleden die thuis meeluisteren horen toch ook bij de gemeente? En zij vernemen deze mededeling dan niet?

Het lijkt mij dat de kerktelefoon uitgezet mag, zelfs uitgezet moet worden tijdens die mededeling. Zulke mededelingen worden in de samenkomst van de gemeente gedaan. En daarbij gaat het niet over alle gemeenteleden persoonlijk. Aan de gemeente, bedoeld in de zondagse samenkomst onder leiding van de kerkenraad, worden bepaalde mededelingen gedaan. Dat is de bedoeling kennelijk geweest van onze kerkorde, de DKO.

Zeker vandaag is het om meerdere redenen belangrijk dat de beslotenheid van de gemeente bij zulke situaties goed in de gaten gehouden wordt. Door de moderne technieken kan een preek op allerlei plaatsen terecht komen. En dat mag met zo'n mededeling beslist niet gebeuren. Daarom moet de kerktelefoon gewoon even uitgezet worden. Want de mededeling is voor de gemeente bedoeld.

En de gemeente heeft de roeping in zorgen die er zijn deze mede te dragen. Elkaars lasten dragen, behoort wezenlijk tot het gemeente-zijn. Bid-dend de zorgen, zonden en noden bij de Heere zoeken te brengen. Zo wordt iets van het gemeente-zijn praktisch.

Tekst met tekst vergeleken

SV en HSV

In het vorige artikel gaven we aandacht aan de Jongerenbijbel die door de stichting Herziene Statenvertaling is uitgegeven. We zijn met name ingegaan op de zogenaamde kaderteksten in deze Bijbel; teksten waarin verkla- rende opmerkingen worden gemaakt, vragen worden gesteld, toepassingen worden gemaakt en opdrachten worden gegeven. We zagen dat jonge mensen in verschillende van deze kaderteksten op het verkeerde been worden gezet.

In dit artikel doen we een stapje terug. We kunnen immers lang en breed praten over de inhoud van deze of andere jongerenbijbels. Maar eigenlijk moet eerst de vraag gesteld worden: Is het wel juist om een aparte Bijbel uit te geven voor jongeren? Is het terecht dat er een Bijbel wordt gemaakt voor bepaalde doelgroepen, of het daarbij nu gaat om jongeren of ouderen, mannen of vrouwen, arbeiders of intellectuelen, Afrikanen of blanken?

Doelgroep-bijbels

Het is een vraag die bij mij opkwam bij het lezen van een artikel in het Reformatorisch Dagblad van 23 augustus 2014 onder de titel “Een Bijbel voor soldaten, metalfans en straatjeugd”. Kennelijk verschijnen er vandaag steeds meer Bijbeluitgaven (vaak alleen met het Nieuwe Testament) voor specifieke doelgroepen. Het gaat dus niet alleen om de drie genoemde categorieën, maar ook om truckers, hotelgasten, ziekenhuispatiënten, enz. Er is een stadsbijbel, een vrijheidsbijbel, een sportbijbel, en ga zo maar door.

In het krantenartikel kwam het principiële aspect (“mag dit eigenlijk wel?”) nauwelijks aan de orde. Er werd wel iets geciteerd van een hervormde dominee die zich afvroeg “of er bij al deze doelgroep-bijbels wel zicht blijft op het unieke van de Bijbel”, maar op deze vraag werd verder niet ingegaan. Het artikel richtte zich vooral op de vraag of uitgeverij dit nu doen uit commerciële overwegingen (dus om er beter van te worden) of dat ze dit doen uit ideële motieven (uit een drang om

Gods Woord bekend te maken en uit bewegendheid met buitenstaanders). Uit reacties die ik ontving blijkt dat meerdere lezers van het RD-artikel teleurgesteld waren. Zij hebben een stuk principiële bezinning op het verschijnsel doelgroep-bijbel als zodanig nodig gemist.

Nu kan er gesteld worden dat een dagblad zich voornamelijk bezighoudt met nieuwsgaring en het signaleren van trends. Maar feit blijft dat het RD op andere gebieden herhaaldelijk een opiniërend, corrigerend of waarschuwend geluid laat horen. Waarom dan niet in dit geval? Het gaat toch niet om kleine zaken? Laat ik een poging doen om dit te onderbouwen.

Meer dan een Bijbel

In mijn jongere jaren heb ik veel gesproken met mensen uit de evangelische beweging en de Pinkstergemeenten. Doorgaans probeerde ik de discussie te voeren op basis van de Bijbel alleen. Een enkele keer haalde ik iets aan uit onze reformatorische belijdenisgeschriften (zoals de Catechismus) of uit onze kerkelijke formulieren (zoals het doopformulier). Steevast was dan het antwoord: “Maar dat staat niet in de Bijbel!” Sommigen waren zelfs verontwaardigd dat “menselijke geschriften een plaats hebben gekregen in een Bijbeluitgave”. Op die wijze hebben “jullie iets toegedaan aan Gods Woord”, zo werd mij gezegd, “en de straf daarop is niet mis” (zie Openb. 22:18). Zulke woorden maakten soms diepe indruk op mij. Want natuurlijk zeggen wij niet dat de belijdenis op dezelfde hoogte staat als de Bijbel, maar zou je ze dan niet beter kunnen drukken en uitgeven in een apart boekje? Ik heb met die vraag geworsteld.

Inmiddels zijn we zo’n veertig jaar verder. De evangelische beweging is de schroom voorbij en staat nu bol van Bijbels die op maat gesneden zijn en vol met toevoegingen staan. Van sommige Bijbeluitgaven geldt dat niet. Ze hebben alleen mooie foto’s aan de binnenkant en een fleurige kaft aan de buitenkant (want “zwart doet het niet meer”, behalve dan bij die heavy metal-fans). De meeste ervan bieden ech-

ter meer. In veel uitgaven staan getuigenissen van mensen uit de doelgroep: van truckers die “met Jezus onderweg zijn”, van sporthelden die “God de eer geven als zij winnen” of van metal-fans die zich hebben afgekeerd van occulte machten en nu “christelijke” black metal muziek spelen.

Verder nog gaat de zogenaamde Straatbijbel. In 2011 verscheen “De Torrie van Mattie” (het Evangelie van Mattheüs in straattaal). Het lust me niet daaruit iets aan te halen. Veel passages zijn ronduit stuitend. Het is prachtig om mensen van de straat te willen bereiken met het evangelie (wij doen dat veel te weinig!), maar moet dat nu zo? Wat de Straatbijbel bijvoorbeeld doet met de aankondiging van Jezus’ geboorte, komt in de buurt van Godslastering. Wie vervolgens leest dat het laatste deel van de Straatbijbel (“David”) is omgezet naar een hiphop theaterstuk, afgewisseld met “greatest hits” uit Davids psalmen, kan alleen maar verdrietig worden.

Bijbels in de Engelstalige wereld

Laten we intussen niet denken dat de genoemde voorbeelden slechts incidenten of uitwassen zijn en dat het zo’n vaart niet zal lopen in onze kringen. Ik vrees dat de ontwikkelingen sneller gaan dan wij denken. Ik wil dat illustreren met een voorbeeld uit de Engelstalige wereld. In 1980 verscheen de New International Version (NIV). Deze vertaling was zonder meer een verbetering ten opzichte van de Good News Bible (Groot Nieuws voor u). De mensen achter de NIV waren bekwame taalwetenschappers uit de behoudende hoek van het Protestantisme. Hoewel ze zich baseerden op andere handschriften dan de SV en de KJV, wilden ze beslist geen parafrase geven van de Bijbeltekst of iets toevoegen.

Inmiddels is het roer radicaal om. Het is bij de NIV nu “voor elk wat wils”. Zo verschijnen er edities die “gender-inclusive” zijn (geslachtsneutraal). Als Paulus zijn lezers aanspreekt met “broeders”, is dit veranderd in “broeders en zusters”. Zelfs God mag niet meer gezien worden als mannelijk. In zogenaamde “women Bibles” (vrouwenbijbels) wordt er dan ook gesleuteld aan het “Onze Vader”. Want ach, we leven niet meer in de tijd van patriarchale verhoudingen of in een mannenmaatschappij, dus ook het Godsbeeld moet een beetje bijgesteld worden.

Niet lang geleden verscheen de eerste “Gay Bible” (homoseksuelen-bijbel), compleet met een kruis in regenboogkleuren op de voorkant. In het “woord vooraf” stellen de uitgeverij dat slechts

acht teksten in de Bijbel betrekking hebben op homoseksualiteit en dat ze allemaal op iets anders wijzen dan wat wij er vandaag onder verstaan. Die teksten zijn dus omgebouwd. Alleen prostitutie in heidense tempels en gewelddadige seks wordt afgekeurd. De naam voor deze "Gay Bijbel" is - schrik niet - Queen James Bible (Koningin Jacobus Bijbel). Men zou namelijk ontdekt hebben dat King James er veel homoseksuele relaties op nahield en dat hij daarom in zijn tijd al "Queen James" werd genoemd.

Terug naar de Jongerenbijbel

Wat heeft dit nu allemaal met de Jongerenbijbel te maken? Het bestuur van de HSV wil toch deze kant niet op? Nee, dat wil zij niet. Daar zijn we vast van

overtuigd. Maar er is wel het gevaar van langzaam opschuiven. Daar kan je bang voor zijn. En zeg nu niet dat angst een slechte raadgeefster is. We moeten immers ook nuchter en waakzaam zijn! Het is nogal een beslissing om een Bijbel uit te geven voor een bepaalde doelgroep. Nee, ik heb het niet over "kinderbijbels". Bij zo'n "Bijbel" gaat het om iets anders. Een kinderbijbel (we kunnen misschien beter spreken van een "boek met Bijbelse vertellingen" o.i.d.) heeft niet de pretentie een complete Bijbel te zijn. Met het uitgeven van een jongerenbijbel staat het anders. Hier wordt een wissel omgezet. In ons kerkelijk leven hebben we ons altijd ver gehouden van kindernevendiensten en jeugddiensten. En terecht! In de eredienst verschijnen jong en oud

samen voor Gods aangezicht en wordt heel de gemeente aangesproken. Er mag speciale aandacht zijn voor kinderen en jongeren, maar we zetten hen niet apart. Laten we dat ook niet doen als het gaat om de Bijbel Zelf. Het is de eerste stap op een hellend vlak.

(wordt vervolgd)

P.S. Het is mijn bedoeling om binnenkort nog een drietal artikelen over dit onderwerp te schrijven: een over de HSV Studiebijbel die volgende maand verschijnt, een over de HSV in relatie tot de kanttekeningen bij de Statenvertaling en ten slotte een over het persoonlijk en huishoudelijk gebruik van onze Bijbelvertaling.

Krabbendijke, ds. C. Sonneveld

Even maar...

Je moeder

Van harte hoop ik dat je je moeder nog mag hebben. Bedenk heel goed, je hebt maar één moeder. Het is de vrouw uit wie je geboren bent. Opvallend is dat we de naam van Davids moeder niet weten, maar wel zingt hij in Psalm 139: 'Zij wierp mij al op U in barensmartens, gans onbevreesd...' Wie weet wat jouw moeder voor, tijdens en na je geboorte heeft gebeden en geworsteld. Bij het ouder worden ga je duidelijker zien, dat ze gebreken en zonden heeft, maar - naar ik hoop - ga je meer beseffen wat ze voor je heeft gedaan en betekend. Laat je dat weleens merken, dat je dit ziet en dat je dit waardeert? De band tussen moeder en haar kind tekent Gods Woord als het toonbeeld van zorg en trouw: 'kan ook een vrouw haar zuigeling vergeten...' (Jes. 49:15)? En de HEERE openbaart Zich zelf als Eén Die meer troost dan een moeder troost (Jes. 66:13). Nu, dan is Hij wel een grote Trooster!

Je moeder zong met je Psalm 81 vers 12. Ze bad met je: 'Schoon mijn zonden vele zijn...' Ze bidt altijd voor je. Ze wás er voor je, altijd! Ze vergaf je grote mond, ze kende je zo goed. Ook al vond je dat knap lastig. Een ander moest

toch niets kwaads van haar zeggen, want het is *mijn* moeder. Zo heb ik er maar één en geen tweede! Die bloedsband, nietwaar, via de navelstreng. Het wonderlijke van 'het bloed kruipt waar het niet gaan kan...' Dat toch voelt, al was je nog zo boos op haar: 'het is toch mijn moeder'. Wees maar zuinig op deze bloedsband! Zo'n echte, zorgzame moeder, die zich wijdt aan het gezin, die er *is* voor de kinderen; om wie tegenwoordig gelachen wordt als 'een huismus'. Later zul je het te meer waarderen. Schaam je nooit voor haar.

Nu wordt de gemeente waarin je geboren en getogen bent ook wel vergeleken bij een moeder. De kerk dus als je moeder. Dat benadrukt Calvijn bij voorbeeld heel sterk. Daar ligt immers je prilste begin. Daar ging je heen aan moeders hand. Daar zong je je eerste Psalm mee. Daar leerde je luisteren. Daar werd voor en met je gebeden Daar voelde je je veilig en thuis, naar ik zo van harte hoop.

En dan word je ouder. Je gaat meer zien; je word je bepaalde dingen bewust. Je kijkt kritischer om je heen. Je leert andere kerkgemeenschappen kennen. En dan? Van je moeder houd je. Hoewel je goed weet dat ze niet volmaakt is. Over

je moeder praat je liever niet negatief met derden, nietwaar? Daar heb je te veel aan te danken, toch? Dan word je ouder. Dan ga je je afvragen, of je *déze* moeder wel trouw wil blijven? Want er ontbreekt zo veel aan. Je leert analyseren en het thuisfront bekritisieren? Terwijl je juist zou moeten werken aan je band en worteling. Je gaat je sterker afvragen of een andere moeder niet beter is? Je gaat je heil elders zoeken?

Neen toch...! Je wil juist gaan werken aan de bewuste(re) band als jongvolwassene. Je verdiept je meer in wat je hebt mee gekregen. De waarde daarvan wil je, ga je onder Gods zegen meer zien. En daarom wil je - ondanks al haar tekorten - *déze* moeder trouw blijven! En dat wil je in haar midden uitspreken: 'bij haar bracht God me. Haar wil ik trouw blijven. Opdat ik hier de band met het voorgeslacht, de band met de kerk der eeuwen innerlijk zal mogen ervaren'. De band door de waarachtige bekering tot God (zd. 33) en het ware geloof (zd. 7) in Christus Jezus.

Zeg, zou het voor jou als je 20 of ouder bent geen tijd worden voor de belijdeniscatechisatie?

v. A.

Als het op school niet vanzelf gaat...

In dit slotartikel willen we nog ingaan op een paar punten die te maken hebben met het onderwerp van deze artikelenserie.

Meer gaven van de hand, dan van het hoofd

Voor de overheid staat op dit moment het halen van hoge prestaties hoog in het vaandel. Dit kan ten koste gaan van kinderen die vooral gaven hebben om met de handen iets te doen. In het basisonderwijs zijn de mogelijkheden om daaraan tegemoet te komen beperkter dan in het voortgezet onderwijs. We zien het als roeping van het reformatorisch onderwijs om een gezond tegenwicht te bieden tegen de tendens om vooral de prestaties van het hoofd te benadrukken. Laat de vorming van onze kinderen en het creëren van ontwikkelingsmogelijkheden voor kinderen die meer gericht zijn op het *doen* toch onze aandacht hebben!

Mijn kind bij kinderen met een beperking

Af en toe krijgen onze scholen opmerkingen van ouders over een kind met een beperking in de klas. Helaas

Ouders, toon oprechte belangstelling bij het onderwijs.

is dat soms vanuit de gedachte, dat zo'n kind - bijvoorbeeld met het syndroom van Down - niet op een basisschool hoort. We hebben geprobeerd duidelijk te maken, dat dit anders hoort te zijn. Kinderen met een beperking horen er volledig bij en mogen hun plaats in een klas krijgen met de andere kinderen. Bovendien is het voor de andere kinderen verrijkend om met deze kinderen om te gaan. Een andere vraag is of de aandacht voor deze kinderen niet ten koste zal gaan van mijn kind. Een begrijpelijke vraag. Er kan inderdaad een moment komen, dat de begeleiding van een kind zoveel tijd en aandacht vraagt, dat dit niet meer kan in een basisschool. Gelukkig beseffen de meeste ouders van kinderen met een beperking dit goed. Laten we wat dit betreft van onze leerkrachten ook niet het onmogelijke vragen.

Gedrag accepteren?

Kinderen kunnen gedrag vertonen dat niet acceptabel is. Dit geldt niet alleen voor kinderen met een beperking. Maar als het om deze laatste kinderen gaat, moeten we gedrag dat ze laten zien dan maar geaccepteerd worden? Het moge duidelijk zijn, dat alle gedrag dat de normen van Gods Woord te buiten gaat verkeerd is. Ook als dat vertoond wordt door een kind met een beperking. Ook deze kinderen dienen hierin opgevoed en (be)geleid te worden. Als het gedrag echter veroorzaakt wordt door een of andere beperking, dan kan het wel een andere aanpak vragen dan bij de overige kinderen. Leerkrachten zullen dit ook doen. Dat heeft niets te maken met onrechtvaardigheid, maar alles met de specifieke benadering van het kind. Ook de andere kinderen mogen leren, dat verkeerd gedrag wordt aangepakt, maar dat die aanpak verschillend zal zijn.

Mijn kind kan niet naar school

Soms zijn de beperkingen van een kind zo groot, dat het niet mogelijk is om naar een school te gaan. Deze kinderen krijgen ontheffing van de leer-

plicht. Ze gaan dan meestal naar een kinderdagcentrum of een medisch kinderdagverblijf. Er is echter onmiskenbaar een tendens om ook deze kinderen onderwijs te laten volgen. Ouders met deze kinderen moeten er rekening mee houden, dat ze minder snel ontheffing van de leerplicht zullen krijgen. We adviseren in zo'n geval contact op te nemen met de reformatorische basisschool om te kijken wat de mogelijkheden zijn in het reformatorisch onderwijs.

Afsluiting

In enkele kerkelijke gemeenten binnen ons kerkverband is het voor de ouders helaas niet mogelijk hun kind naar een reformatorische school te sturen. Er is geen school, de afstand is te groot of het reformatorisch onderwijs kan ondanks de mogelijkheden die er zijn toch geen goede adequate begeleiding aan een kind geven. Voor verreweg de meeste ouders is dit gelukkig wel mogelijk. De vraag mag eerlijk onder ogen gezien worden, of we als ouders de waarde en het voorrecht hiervan nog wel voldoende onderkennen. We kennen ouders die de pijn voelen, dat hun kind niet naar het reformatorisch onderwijs kan gaan. Waar dit dan wel kan, past toch betrokkenheid bij het onderwijs dat onze leerkrachten elke dag weer mogen geven? Dat vraagt echt veel van hen. Niet alleen voor het onderwijs dat voor de gewone vakken gegeven wordt. Ook voor het Bijbels onderwijs aan het begin van elke dag. Zielen die aan onze leerkrachten zijn toevertrouwd. En elke dag weer de vraag die een leerkracht zichzelf moet stellen: "Heb ik me vrijgemaakt?" En ook: "Heb ik in mijn handel en wandel, in mijn woorden en lichaamstaal de kinderen voorgeleefd in de vreze des Heeren?"

Daarom sluiten we af met de hartelijke oproep aan ouders en kerkenraden om betrokkenheid te tonen bij het onderwijs. Om er te zijn als de scholen iets organiseert, om er te zijn als de school u nodig heeft. Maar vooral om het onderwijs in het gebed aan de Heere op te dragen: "Heere, zegen ons onderwijs met vruchten die de eeuwigheid tot Uw lof en eer zullen verduren". Opdat het onderwijs een middel is om werkelijkheid te laten worden: "Het zaad zal Hem dienen".

(slot)

J. de Waard,

Oud-Beijerland

Een dominee tot God bekeerd

A.P.A. du Cloux (1808-1890) werd in 1832 predikant van de gemeenten Vierhuizen en Zoutkamp. Deze plaatsen liggen dicht in de buurt van Ulrum, bekend geworden door de Afscheiding van 1834. Het was ds. Du Cloux geweest die in 1833 een aanklacht tegen ds. Hendrik de Cock had ingediend. Maar in 1838 - ds. Du Cloux was toen predikant in Losdorp - voltrok zich een grote verandering in zijn leven: hij werd tot God bekeerd. Zijn prediking veranderde toen radicaal.

Ds. A.P.A. du Cloux

Ds. Du Cloux heeft veel preken nagelaten, die in leesdiensten en voor persoonlijk gebruik veel gelezen werden. Ds. G.H. Kersten schreef in De Saambinder van 24 november 1927: 'De preken van ds. Du Cloux zijn velen wel bekend, en om hun eenvoud en ernst gewild'.

Ds. Du Cloux heeft ook een Woord vooraf geschreven in een van de boeken van J.C. Philpot. Philpot, die Nederlands kon lezen en spreken, was ermee ingenomen: 'Het verheugt mij te horen dat er in Nederland een arm en verdrukt volk is, dat op de Heere vertrouwt en Zijn waarheid kent en liefheeft. Met veel genoegen en belangstelling heb ik de inleidingen gelezen welke bij verschillende uitgaven van mijn predicaties gevoegd zijn, vooral die van ds. A.P.A. du Cloux'.

Op 12 mei 1857 - hij was toen predikant in 's-Grevelduin-Capelle - herdacht ds. Du Cloux zijn 25-jarig ambtsjubileum. Hij blikte toen ook terug op zijn geestelijke verandering, en zei daarover het volgende:

'Gij verlangt zeker niet, mijne vrienden, dat ik u een uitvoerige geschiedenis van mijn leven zal verhalen; het zou voor u niet belangrijk zijn. Dat alleen moet ik betuigen: ik was vervreemd van het leven Gods. Door de onwetendheid die in mij was, verduisterd in het verstand, kende ik het leven niet, was ik met het leven niet verenigd, maar koos ik in mijn blindheid de dood en het verderf boven het leven. Verenigd met de wereld,

sprak ik van de wereld, diende ik haar volop, en werd ik door de wereld geprezen. Geheel en al onbekend met datgene wat er gekend moet worden om getrouwt te leven en eenmaal zalig te sterven, leefde ik voor mijzelf zorgeloos en gerust zonder God en Christus, hoewel ik die dienst anderen aanpreef. O, indien God mij toen had doen sterven, ik zou de eeuwige, rampzalige dood gestorven zijn, ik zou voor eeuwig verloren zijn gegaan. Was het een wonder dat zulk een mens als ik toen was, ook een vijand en hater, ja, onder de toelating Gods, een vervolger van de kinderen Gods was? Ik moge geen openbare verloochenaar van de dierbare leer van onze kerk geweest zijn, gelijk er heden ten dage zovele herders en leraars gevonden worden, omdat de Groninger Hogeschool, waar ik ben opgeleid, toen nog niet was wat zij later geworden is, nochtans liep mijn ganse prediking uit op: 'Doe dat en gij zult leven. Geloof maar in Jezus, en gij zult zalig worden'.

Ik was pas in de bediening, of ik werd gewikkeld in de strijd die er te Ulrum ontstond, en ik heb zeker behoord onder de eerste, ijverigste en vurigste tegenstanders van de Afscheiding. Ik mocht mij erin verheugen dat, met uitzondering van zeer weinigen, de gemeente mij bleef aanhangen. Ja, zo aan mij gehecht bleef, dat zij wel hun leven voor mij over zouden hebben. Jong en vurig van gestel, zag ik tegen geen werkzaamheden op, en wedij-

verde ik - uit eerezucht en dienstijver - met hem die dag en nacht werkzaam was om de Afscheiding in al de omliggende gemeenten te bevorderen.

Ik bezat een gemeente waar veel kinderen Gods werden gevonden, onder wie er waren, ook in de kerkenraad, die zich aan mij, de blinde leidsman der blinden, verbonden gevoelden, niettegenstaande ik hun vijand was. (...)

Ja, ik mag geloven dat er veel bidders onder Gods volk in die gemeente waren, die mijn bekering van God afsmeekten, en dat Hij mij, de driftige Saulus (ofschoon mijn uitwendig leven van kindsbeen af niet aan het zijne gelijk was), in mijn blindheid en onwetendheid, in een Paulus veranderen mocht.

Eén was er inzonderheid die mij - hij was ouderling in onze gemeente - met getrouwheid steeds behandeld heeft. Onophoudelijk sprak hij met mij over de waarheden die ik niet kende. Ik kreeg achting voor de vromen, ofschoon mij in hen het meest tegenstond dat zij klaagden over het diep bederf van hun harten. Ik schroomde niet dat 'vervloekte huichelarij' te noemen. Het beste kon ik hen verdragen die maar roemden en juichten. Later heb ik leren verstaan wat een groot verschil het is *over* het leven of *uit* het leven te spreken.

**Hij werd tot God bekeerd.
Zijn prediking veranderde
toen radicaal.**

O, als ik er eens aan terugdenk hoe ik het leven heb aangetast uit bittere vijandschap van mijn hart tegen de waarheid, waardoor God op het hoogst verheerlijkt en de zondaar op het diepst vernederd wordt, dan geloof ik dat er weinigen zijn geweest die daarin zo van God zijn losgelaten geworden als ik. En het eerste woord dat mij tot nadenken gebracht heeft, was juist die uitspraak van de Heere: 'Zalig zijn die treuren, want zij zullen vertroost worden'.

Terugziende op mijn afgelegde weg heeft de Heere, Wiens Naam Wonderlijk is, wondere wegen met mij willen bewandelen, om mij datgene te maken wat ik nu ben, wel in mijzelf een ellendig, verdoemelijk zondaar, maar door genade nu de Waarheid enigermate kennende, ook bij eigen bevinding, die ik voorheen zo vijandig tegenstond'.

Belijden-is doen

Een bewuste keus

De belijdeniscatechisatie gaat weer beginnen. Een bijzondere catechisatie. Het is een voorrecht dat op zoveel plaatsen jonge mensen wekelijks onderwijs ontvangen in de geloofsleer. 'De leer, die in het Oude en Nieuwe Testament en in de artikelen van het Christelijk geloof begrepen is en in de Christelijke Kerk alhier geleerd wordt'.

Er zijn alle eeuwen door veel vragen gesteld rondom het doen van openbare geloofsbelijdenis. Ook vandaag: belijdenis doen, ik? Belijdenis doen, waarom? Belijdenis doen, waarvan? Belijdenis doen, waar? Belijdenis doen, hoe? Veel verschillende vragen, die vragen om eerlijke antwoorden. Vraag of het enige Richtsnoer, Gods Woord als een lamp en een licht bij deze vragen je mag leiden. De belangrijkste vraag moet echter zijn: 'Heere, wat wilt Gij dat ik doen zal?' Je bent jongvolwassen en gaat eigen verantwoordelijkheden dragen. Je wordt ook maatschappelijk geroepen tot verstrekkende keuzen en beslissingen. Als volwassene kun je er niet onderuit om zelf (ook) die verantwoordelijkheid op je te nemen. Eén ding is duidelijk: de Heere vraagt

van jou een persoonlijke keus voor Zijn dienst én Zijn gemeente. Je bent gedoopt. Je draagt het onafwisbare kenteken van Gods genadeverbond aan je voorhoofd. Hierin wordt de leiding van God in jouw leven zichtbaar. Hiermee zegt de Heere dat Hij recht op jouw leven heeft én Hij zegt je toe dat Hij jouw God - in een weg van waarachtige bekering en geloof - wil zijn!

Onze Nederlandse Geloofsbelijdenis (artikel 28) zegt: 'dat een iegelijk schuldig is zich bij de ware kerk te voegen'. Maar dan wel door een bewuste keus. Wie belijdenis doet alleen omdat je vriendin of vriend het ook doet, of omdat er trouwplannen zijn of om van het volgen van de catechisatie af te zijn, doet een hele oppervlakkige keus. De gevolgen worden dan helaas soms al snel zichtbaar: een ja-woord voor Gods aangezicht, voor de alwetende Hartenkenner, en daartegenover een leven dat een pijnlijk 'nee' openbaart. De HEERE vraagt je hele hart. Laat dit je volle ernst zijn.

Een hinken op twee gedachten

Ds. G.H. Kersten spreekt over twee mogelijkheden: óf je lidmaatschap dat er door geboorte en Heilige Doop is, verbreken en de wereld ingaan

(‘een langzame of radicale breuk met God en Zijn dienst’) óf je lidmaatschap bestendigen door het afleggen van openbare belijdenis des geloofs (‘het ja-woord van je doop persoonlijk overnemen’). Je doet dus eigenlijk altijd belijdenis!

We willen vooral ook jou oproepen om je op te geven voor de belijdeniscatechisatie als je al wel de leeftijd hebt, maar tot nog toe door allerlei bedenkingen, die keuze nog niet hebt kunnen of willen maken.

Blijf niet hinken op twee gedachten. Door geen belijdenis te doen, als je op een volwassen leeftijd bent gekomen, spreek je uit je niet te willen stellen onder eis van Gods Woord. Niet te willen leven naar dat Woord. Niet te willen leven onder de ambtelijke dienst. Want je gevoelt dat de keus van belijdenis doen ook een levensstijl vraagt overeenkomstig Gods Woord. Het eist een besliste afwijzing van een werelds leven. Een christelijke levensstijl die meer en meer haaks staat op de omgeving waarin je leeft en werkt. Een levensstijl die zich openbaart in o.a. Gods dag, je vrijetijdsbesteding, kledingstijl en omgaan met de media. En daarom maak je door geen belijdenis te doen ook een keuze, waarin je eigenlijk openlijk zegt: 'Heere, ik heb geen zin om U te dienen. Zelfs niet om in het uiterlijk mij aan Uw dienst te verbinden'. Bedenk dat en laat dat in jouw leven toch niet zo zijn! Bid of je door Gods genade de oprechte keus mag maken zoals Ruth en Mozes.

Een geluid dat ik ook nog weleens hoor, is dat een jongere zegt: 'Ik wil eerst eens kijken in welke kerk ik me het meest prettig voel'. Deze gedachte kom je tegenwoordig regelmatig tegen. Toch is dat zeker niet de manier waarop je met een kerkelijke keuze mag omgaan. Laat niet je gevoel, maar laat de prediking van het Woord van God je richting bepalen. Het gaat om je eeuwig heil. Jouw keuze op dit moment kan verstrekkende gevolgen hebben voor je eeuwige toekomst en zelfs voor je kinderen als je die mag krijgen.

Jonge vrienden en vriendinnen, ga niet weg onder een Schriftuurlijk-bevindelijke prediking, ook al gaat Gods Woord in zijn scherpte tegen je eigen verlangens in. De Heere bracht je in Zijn aanbiddelijke wijsheid en goedheid in de Gereformeerde Gemeenten, waarin je op allerlei manieren gewezen wordt op de noodzaak en de mogelijkheid(!) van wedergeboorte, geloof en bekering. Je bent er onder

Het is een voorrecht dat op zoveel plaatsen jonge mensen wekelijks onderwijs ontvangen in de geloofsleer.

de Bijbelse en ernstige prediking van zonde en genade, van Adam en Christus. 'Maar blijf jij in hetgeen jij geleerd hebt en waarvan u verzekering gedaan is, wetende van wien jij het geleerd hebt, en dat jij van kinds af de heilige Schriften geweten hebt, die u wijs kunnen maken tot zaligheid, door het geloof hetwelk in Christus Jezus is' (2 Tim. 3:14 v).

Een liefdedienst

Bij je doop hebben je ouders beloofd - voor God en de gemeente - jou op te voeden in een leven in de dienst van God en tot eer van God. Het is van levensbelang dat jij die verantwoordelijkheid van je ouders overneemt. Maar wat komt er veel op jou als jongere af. Zeker op jonge mensen die niet met de stroom mee willen drijven, maar begeren te leven naar Gods Woord. De duivel gaat rond als een briesende leeuw, maar ook als een engel des lichts

Het kan voor jou een persoonlijke worsteling zijn om de keus van belijden te moeten maken. Spreek hierover eens met je ouders en misschien ook met vrienden of vriendinnen.

Maak gerust een afspraak met je dominee of één van de ambtsdragers om hierover te spreken. Bid vooral of je de weg mag gaan die de Heere je wijst. Bedenk dat de dienst des Heeren een liefdedienst is. Van die dienst heeft nog nooit één van Gods kinderen spijt gekregen.

De Heere is het zo waard om gediend te worden. 'Leer mij o, God van zaligheden, mijn leven in Uw dienst besteden; vat U mij bij hart en hand en leidt mij door Uw goede Geest'.

Noodzaak is hartvernieuwende genade zoals Jozef, Obadja of Daniël.

Noodzaak is een onberouwelijke keus in het hart gewerkt door de Heilige Geest. Noodzaak is om niet alleen een uiterlijk sierlijk lid te worden, maar bovenal door wedergeboorte, geloof en bekering van Gods gemeente te mogen worden. Om als een vruchtbare rank in de Wijnstok Jezus Christus te worden ingeplant en vrucht te dragen (HC Zondag 7).

"Ik ben onbekeerd!" en daarom de belijdenis maar uitstellen? Dan maar levenslang dooplid blijven om onder de klem uit te zijn? Luister eens: 'mag je onbekeerd zijn'?

Zeggen we dat niet gemakkelijk. Niemand van ons heeft het recht om één dag onbekeerd te zijn. Zonder een nieuw hart kun je niets, alleen maar zondigen!

Niet belijdenis doen, maar ook niet

bidden, niet kerkgaan, niet zingen, niet Bijbellezen, niet studeren, niet werken, niet trouwen... en ook niet sterven!

De HEERE eist het van je. Dat het niet-kunnen tot schuld zou mogen worden. Dat je met de nood van je belijdenis-doen zou vastlopen voor Gods aangezicht.

Dat het een onhoudbare nood zou worden. De Heere wil ons op de knieën hebben, met de bede: "Bekeert U mij, dan zal ik bekeerd zijn!"

Lees de vier vragen van ds. Voetius eens na. Zouden er mensen zijn, die echt "klaar" zijn om zo'n belijdenis te

doen? Vraag dat maar eens aan een kind van God.

Dus om openbare belijdenis te kunnen doen, heb je de HEERE Zelf nodig.

Die God van je doop, Die zegt: "Mijn zoon, mijn dochter, geef Mij uw hart!" En daarom naar de belijdeniscatechisatie elke week met een biddend hart:

*Leer mij naar Uw wil te hand'len,
'k Zal dan in Uw waarheid wand'len;
Neig mijn hart en voeg het saâm
Tot de vrees van Uwen Naam.*

Werkendam,

ds. M. Karens

BOEKENNIUWS

"Zorgen met zin: hoe mantelzorg je raakt"; G. Ham-Willemsen (e.a.); uitg. Boekencentrum, Zoetermeer; ISBN 978 90 239 2767 9; 176 blz.; € 14,90.

'Mantelzorg confronteert. Het confronteert ons met de kwetsbaarheid van het leven en met de persoonlijke kwetsbaarheid van onze naaste. Het confronteert ons ook met onszelf, doordat we ineens voor een taak staan waar we niet om gevraagd hebben, maar waar we tegelijkertijd niet omheen kunnen.'

Dit citaat uit het boek "Zorgen met zin" typeert de inhoud. Het boek wil bezinning bieden bij zingevingsvragen rond het thema mantelzorg. Juist in een tijd waar de overheid steeds meer van ons als mantelzorgers vraagt en ook binnen onze gemeenten steeds meer vrijwilligersgroepen actief zijn voor gemeentelieden die hulp en ondersteuning nodig hebben, is deze bezinning waardevol.

Het zorgen voor een ander als mantelzorger kan allerlei vragen oproepen die in dit boekje aan de orde komen. De schrijvers willen handvatten bieden om met deze vragen om te gaan. Elk hoofdstuk begint dan ook met een concreet voorbeeld uit de praktijk van de mantelzorger of degenen die zorg vragen. Dit voorbeeld loopt als een rode draad door het boekje een praktische insteek en iedereen herkent de voorbeelden uit zijn of haar omgeving.

Het boekje bestaat uit drie delen. In deel 1 wordt stilgestaan bij wat zorgen voor een ander met het eigen Godsbeeld, mensbeeld en zelfbeeld doet. In het tweede deel gaan verschillende schrijvers in op zingevingsvragen van de zorgvrager. Er wordt onder andere aandacht besteed aan jeugdigen met een lichte verstandelijke beperking, psychisch zieken, dementerenden en zorgvragers in de laatste levensfase. Op een heldere wijze wordt inzicht gegeven in de specifieke situatie van deze verschillende groepen en de vragen die een bepaald ziektebeeld met zich meebrengt. Het derde deel besteedt aandacht aan de situatie van de mantelzorger op wie een appel wordt gedaan.

In een omgeving waar de (economische) waarde van alles wat we doen centraal staat, is de nadruk in één van de hoofdstukken op de trouw aan elkaar een waardevol element. Dit neemt niet weg dat draagkracht en draaglast wel in evenwicht moeten blijven. Juist ook dit deel geeft voldoende stof tot bezinning om – ook in het pastorale werk – niet alleen aandacht te hebben voor de zorgvrager, maar zeker ook voor degenen die om de zorgvrager heen staan en mantelzorg geven. Ook bij hen kunnen veel vragen leven waar een luisterend oor en het Bijbels spreken tot steun kunnen zijn.

In de inleiding lezen we: 'Uiteindelijk is dit boek het resultaat van de inspanningen van velen. Ieder heeft vanuit zijn eigen professionele en/of mantelzorger-

varing en zijn kerkelijke achtergrond hier een steentje aan bijgedragen'. Met al het goede wat in dit boekje wordt aange-reikt, is deze verscheidenheid merkbaar. Het boek geeft duidelijk inzicht in de vele zingevingsvragen die rond (man-tel)zorg een rol kunnen spelen. In de voorzichtige antwoorden die schrijvers zoeken, zouden we de lezer van dit boek graag het citaat van Boston willen mee-geven: 'Wat er ook krom is in ons lot, het is het werk Gods. We zijn niet in staat om datgene wat God in ons lot raad-zaam acht te bederven, te verbeteren. Het overdenken van het kromme in ons lot als het werk Gods of als Zijn doen, is een geschikt middel om iemand ertoe te brengen zich eronder als een christen te gedragen'.

Ridderkerk, J.L. Goudswaard

"Bijna bekeerd", ds. P. van Ruitenburg; uitg. Den Hertog, Houten; ISBN 978 90 331 2611 6; 93 blz.; € 14,90.

Hinken op twee gedachten, hoe komt dat toch? Velen zijn serieus, lezen Gods Woord, komen trouw onder de middelen der gena-de, hebben een kerkbank versleten, maar er gebeurt niets. Ze zijn hartelijk mee-levend, betrokken, weten hoe God een mens bekeert, maar hebben er zelf geen kennis aan. Nog steeds onbekeerd. Tot

vlak bij de poort is er buiten... Bijna be-keerd is helemaal niet bekeerd. Zijn ze moedeloos? Wanhopig misschien? Be-vinden zij zich op een dood spoor?

In ruim veertig korte hoofdstukjes gaat broeder ds. P. van Ruitenburg in op de vraag waar dit hinken op twee gedach-ten vandaan komt. Is er raad voor deze mensen? Eerlijk, ontdekkend en pasto-raal bewogen wordt de weg vanuit Gods Woord gewezen. Ik laat u meelesen: 'Ik geloof dat je beter naast de twijfelaars kunt gaan staan, en wat leren van de ma-nier waarop Jezus de twee twijfelende Emmaüsgangers te woord stond' (blz. 13) De schrijver probeert dit en naar mijn mening wordt u hierin niet teleurgesteld. Als aan zijn hand neemt hij u mee en op uw zienvragen wordt naar een Bijbels antwoord gezocht.

Waardevol vind ik dat ieder hoofdstuk af-gesloten wordt met een Bijbelgedeelte. Dat wat geschreven is wordt zo vanuit de Heilige Schrift onderbouwd. Nadruk valt op het trouw gebruiken van de genade-middelen, het nauwelijks zalig worden, maar ook de ruimte van zalig worden die er is bij God vandaan in het volbrachte werk van Jezus Christus. De drie stuk-ken, de twee wegen en de ene Naam tot zaligheid onder de hemel gegeven wor-den eenvoudig en helder aan het hart gelegd. Met daarbij het diepste besef dat alle mensenhulp tekort schiet. Alleen Gods Geest kan overtuigen en bekeren. Gelukkig maar. Anders kwam er niets van terecht. Aanbevolen.

Waarde, ds. D.W. Tuinier

■ AANGEPASTE KERKDIENTST TE KAMPEN

Op **zaterdag 20 september**, aanvang: 14.30 uur, zal er in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Kampen een aan-gepaste kerkdienst gehouden worden voor mensen met een verstandelijke beperking. In deze dienst hoopt ds. J. IJ-selstein voor te gaan. Ds. hoopt te spre-ken over Ruth 1 vers 14. U bent allen van harte uitgenodigd.

■ DOVENDIENTST TE SCHERPENZEEL

Op **zaterdag 20 september** hoopt ds. A. Verschuure voor te gaan in een aange-paste kerkdienst voor doven en slechtho-renden in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Scherpenzeel, Renes 121. Deze dienst begint om 15.00 uur. Horen-den zijn eveneens hartelijk welkom.

■ VERSLAG VERGADERING CLASSIS DORDRECHT 25 AUGUSTUS 2014

Ds. A.T. Huijser opent als predikant van de roepende kerk Sliedrecht de verga-dering op de gebruikelijke wijze. Een bij-zonder welkom wordt toegeroepen aan evangelist H.J. van den Boogaart en H.E.P. Fortuyn, die deze week zijn studie op de Theologische School zal aanvangen.

Ds. Huijser bepaalt ons in het openings-woord bij vers 14 van de voorgelezen Psalm 92.

Als te memoreren feiten worden ge-noemd:

Op 7 maart 2014 overleed Jan Adriaan Verspuij in de leeftijd van 56 jaar. Hij heeft vanaf januari 2003 de gemeente van Hardinxveld-Giessendam als diaken mogen dienen.

Ouderling H. van der Zalm uit Brakel mocht in maart 2014 herdenken dat hij 25 jaar mocht dienen in het ambt. Zes jaar als diaken en daarna als ouderling.

Ds. L. Blok mocht op 22 april 2014 her-denken dat hij 45 jaar geleden in het ambt van herder en leraar werd beves-tigd.

Het moderamen wordt als volgt sa-mengesteld: Ds. M. Karens, preses; ds. J. van Rijswijk en oud. H.J. Bleijerveld, as-sessoren; ouderling G. de Boef, quaestor en ouderling J.A. de Ron, scriba.

Mevr. Van Dijk stuurde mede namens haar man, ds. T.M. van Dijk, een bedank-brief aan de classis. Deze wordt voorge-lezen. De weg van verminderde krachten en gedachten is een heel moeilijke weg voor ds. Van Dijk en zijn gezin. Van harte wordt de emeritus predikant toegewenst dat er iets van het openingswoord in zijn leven mag worden ervaren. Er worden afspraken over de bezoeken bij hem ge-maakt.

KERKNIEUWS

■ BEROEPINGSWERK AANGENOMEN

Naar Vlissingen:
ds. G.J. Baan te Kalamazoo (Michigan, VS).

BEROEPEN

Te Beekbergen:
ds. G. van Manen te Elspeet;
Te Borssele:
ds. G.J.N. Moens te Meliskerke;
Te Dirksland: ds. J.M.D. de Heer
te Middelburg-Centrum;
Te Leiderdorp:
ds. A.J. de Waard te Utrecht;
Te Lisse: ds. J.J. Tanis te Middelburg-Zuid;
Te Zwolle: ds. G. Heijkamp te Enkhuizen.

■ CATECHISATIE VOOR STUDERENDEN IN GOUDA

Ook dit seizoen is er voor studerenden die in Gouda op kamers wonen, gelegen-heid om daar ook catechisatie te volgen. De bijeenkomsten worden gehouden in het gebouw van Driestar Educatief. De eerste bijeenkomst voor dit seizoen is op **dinsdag 30 september** en begint om 16.00 uur. De catechisatie wordt ver-zorgd door ds. G.W.S. Mulder. Jongeren die hieraan willen deelnemen, kunnen zich aan het begin van de bijeenkomst opgeven.

Kerkenraad Geref. Gemeente Gouda

In het najaar van 2013 en in het voorjaar van 2014 zijn er in Dordrecht en in Werkendam een serie avonden rond huwelijksvoorstelling gehouden. De classis besluit hiermee door te gaan.

Door de Classicale Evangelisatiecommissie Dordrecht (CECD) is een uitgebreide voortgangsrapportage opgesteld. De uitgangspunten waren: De zondagse diensten in Breda te borgen en zo mogelijk evangelisatiewerk op te starten. Eerder gaf het deputaatschap evangelisatie aan dat het geen mogelijkheden ziet tot een post in Breda. Het zou dan een classicale activiteit moeten worden. Het eerdere classisbesluit was om als er geen evangelisatiepost in Breda komt, de gemeente op te heffen. Dordrecht zal de komende maanden, met bijstand uit andere classisgemeenten, de taken in Breda blijven doen. De CECD zal in overleg met de kerkenraad van Dordrecht er voor zorg dragen dat er op de classisvergadering van januari 2015 een eindrapportage ligt. Op die vergadering moet een definitieve beslissing over Breda worden genomen. Om evangelist Van den Boogaart meer tijd en ruimte te geven zijn eigenlijke werk te verrichten op de post wordt het voorstel om dhr. J. van der Elst uit Hardinxveld-Giessendam te benoemen tot coördinator overgenomen.

Evangelist Van den Boogaart doet verslag van zijn werk. Het jaar 2013 is een jaar van herdenken geweest. Veertig jaar mag het Woord van God in Tilburg gehoord worden. De Heere heeft 40 jaar mensen op onze weg gebracht. Van den Bogaart schetst enkele voorbeelden van de werkelijkheid van de wereld waar de bezoekers van de post dagelijks in verkeren. De broeders uit Veen hebben de aangepaste catechisatie in Werkendam bezocht. Er was goede aandacht. De catecheet heeft gaven ontvangen om de stof over te dragen. Voor het komende jaar is de gemeente van Werkendam aan de beurt om de aangepaste catechisatie te bezoeken.

Ds. Huijser wijst erop dat er een prekenbundel zal verschijnen waarin preken van alle classispredikanten zijn opgenomen. De opbrengst hiervan t.b.v. de aflossing van de schuld op het kerkgebouw van de gemeente te Sliedrecht. Deze bundel wordt hartelijk aanbevolen.

Als roepende kerk wordt de gemeente van Sprang-Capelle aangewezen. Deze zal de classis bijeenroepen op maandag 19 januari 2015 om 14.00 uur te Werkendam.

Ouderling H.J. Bleijerveld van de roepende kerk van Sliedrecht eindigt op de gebruikelijke wijze.

J.A. de Ron, scriba

TIJDELIJKE HUISVESTING CENTRAAL BUREAU TE WOERDEN

In de periode van oktober 2014 t/m januari 2015 zal het Centraal Bureau gerenoveerd worden. Tijdens deze periode is het Centraal Bureau op een andere locatie gehuisvest (op loopafstand van het huidige pand). Vanaf **14 oktober** is het tijdelijk adres: Centraal Bureau Gereformeerde Gemeenten, Watermolenlaan 4, 3447 GT Woerden. De telefoonnummers blijven ongewijzigd. In verband met de verhuizing is het Centraal Bureau op **8 en 9 oktober** slechts beperkt telefonisch en per e-mail bereikbaar. Van **10 t/m 13 oktober** is het CBGG telefonisch en per e-mail helemaal niet bereikbaar.

BERICHTEN

■ NAJAARSCOLLECTE VOOR DIACONAAL ZENDINGSWERK

Ook dit najaar wordt een diaconale collecte gehouden met als doel projecten van Bijzondere Noden en Zending Gereformeerde Gemeenten te financieren. De drie projecten die door Bijzondere Noden zijn gekozen, worden uitgevoerd op een van de zendingsvelden van ZGG. Dat is voor beide deputaatschappen een belangrijk uitgangspunt. Zo komt tot uiting dat de 'mond' van de kerk (Woordverkondiging) en de 'handen' van de kerk (de hulpverlening) nauw op elkaar aansluiten.

De projecten die Bijzondere Noden met de opbrengst van de najaarscollecte wil financieren zijn: het financieel bijdragen aan een middelbare school in Nigeria, het verlenen van studiebeurzen aan studenten van de theologische school op Bali en het leveren van een financiële bijdrage aan het werk van de stichting 'Lentera', die Papoea's onder andere opleidt tot piloot om zo de (zendings)kerk te dienen.

Bij het werk van ZGG ligt de nadruk op de Woordverkondiging. Ter ondersteuning daarvan zijn er op de velden verschillende diaconale projecten. Dit jaar heeft ZGG de volgende projecten geselecteerd voor de najaarscollecte: de ondersteuning van een bureau voor psychosociale hulp in Oost-Azië, vrouwen- en alfabetiseringswerk in Nigeria en gezondheids- en alfabetiseringswerk in Guinee.

We vragen u vriendelijk om uw bijdrage aan dit belangrijke werk te geven. Ook willen we u vragen om uw gaven vergezeld te doen gaan met uw gebed.

Zending Gereformeerde Gemeenten
Bijzondere Noden

■ ZGG BENOEMT MEDEWERKERS VOOR ALBANIË

Voor het zendingsveld in Albanië heeft Zending Gereformeerde Gemeenten de heer T.M. de Jong (Nieuw-Lekkerland) tot evangelist en de heer G.H. Wassink (Doetinchem) tot theologisch toeruster benoemd.

Het is de bedoeling dat de heer De Jong werkzaam zal worden op de zendingspost in het stadje Tepelenë, als opvolger van evangelist Otte. Tim de Jong is op dit moment werkzaam bij een bedrijf voor in- en verkoop van groente en fruit. Daarnaast is hij ambtsdrager. Het echtpaar De Jong heeft vijf kinderen in de leeftijd van 0 tot 12 jaar. Ze zijn lid van de Gereformeerde Gemeente Alblasserdam.

Gerard Wassink was eerder in Albanië werkzaam als evangelist in Delvinë. Nu werkt hij als projectmanager ter advisering bij internationale landbouwprojecten. Daarnaast studeert hij theologie. Het echtpaar Wassink heeft zeven kinderen in de leeftijd van 11 tot 31 jaar. Ze zijn lid van de Gereformeerde Gemeente Doetinchem.

We hopen dat de Heere Zijn zegen zal willen verbinden aan deze benoemingen.

Deputaatschap Zending
Gereformeerde Gemeenten
Ds. W. Harinck

■ REGIONALE KERKHISTORISCHE AVOND OVER ALEXANDER COMRIE

Op **donderdag 25 september** zal ds. A. Moerkerken in de kerk van de Geref. Gemeente te Capelle aan den IJssel-West, Doormanstraat 12, spreken over: Alexander Comrie, zijn tijd, zijn werk

en zijn strijd. Aanvang: 19.30 uur. Na de pauze is er gelegenheid tot het stellen van vragen. Student H.J. Agteresch zal de bijeenkomst leiden. Iedereen is van harte welkom!

■ KERKHISTORISCH ONDERZOEK

Ter inzage gevraagd: brieven en briefkaarten met bijzonderheden over '1953' voor geschiedschrijving van de Geref. Gemeenten (in Ned.). Na het maken van een kopie volgt retourzending. Bij voorbaat dank!

M. Golverdingen, v.d.m.,
Admiraalsplein 227, 3317 BD, Dordrecht,
tel. 078-3030045.

■ ORGELCONCERT TE GOUDA

Orgelconcert met samenzang op **vrijdag 19 september**, aanvang: 20.00 uur, in de kerk van de Geref. Gemeente te Gouda, Nieuwe Gouwe Oostzijde 2b, m.m.v. Maurits Bunt, Diederick Clements en Leendert Verduijn (16-17 jaar).

■ ZANGAVOND TE GOUDA

Koor- en samenzangavond t.g.v. 5-jarig bestaan mannenkoor Canticum uit Gouda op **zaterdag 27 september**, aanvang: 19.30 uur, in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Gouda, m.m.v. genoemd mannenkoor, het jongerenkoor Jigdaljahu uit Barendrecht en enkele instrumentalisten. Spreker: ds. W. Harinck.

■ PSALMZANGAVOND T.B.V. DE ZGG

Psalmzangavond op **zaterdag 17 januari a.s.** in de Rehobothkerk te Tholen o.l.v. Bram Bout en Peter Wildeman, waarvoor belangstellenden kunnen mee oefenen op de vrijdagavonden 10 oktober, 21 november en 9 januari van 19.45-21.00 uur. Voor meer info en opgave mail diannegeluk@solcon.nl. De netto-opbrengst is t.b.v. de ZGG.

■ VERKOPINGEN/MARKTEN

Barneveld

Verkoping, te organiseren door de vrouwenvereniging Fébe te Barneveld, op **zaterdag 27 september**, van 9.30-15.00 uur, in en bij het kerkgebouw van de Geref. Gemeente van Barneveld-Zuid, Ds. E. Fransenlaan 6. De opbrengst is voor de zending en evangelisatie.

's-Gravenzande

Markt (incl. rommelmarkt) op **zaterdag 27 september**, van 9.30-14.30 uur, op de locatie Zanddijk 70 in 's-Gravenzande. Voor de kinderen zijn er spelletjes enz. De markt wordt georganiseerd door de zendingscommissie en de vrouwenvereniging Draagt elkanders lasten van de

Westerkerk van de Geref. Gemeente, aldaar.

Puttershoek

De vrouwenvereniging "Wees een zegen" te Puttershoek organiseert op **zaterdag 4 oktober**, van 10.00-14.00 uur, een verkoping t.b.v. zending en evangelisatie. De kinderen kunnen worden beziggehouden d.m.v. knutselen en spelletjes. Locatie: kerkgebouw "De Levensbron" van de Geref. Gemeente, aldaar, Sportlaan 2a.

Rijssen

Op **zaterdag 20 september**, van 10.00-16.00 uur, organiseren Siloah Rijssen wonen en woon- en zorgcentrum Maranatha te Rijssen een waren- en rommelmarkt. Verkoping bij opbod om 13.00 uur. Voor de kinderen zijn er verschillende activiteiten.

De opbrengst is voor doelen t.b.v. de bewoners en deelnemers met een beperking die wonen en werken binnen Siloah Rijssen en de ouderenzorg van de SVRO, Maranatha.

Ook is er gelegenheid de nieuwbouw te bezichtigen. Locatie: Diekjansweg 1.

Veen

Verkoping op **zaterdag 27 september**, van 9.45-14.30 uur, door de vrouwenvereniging Lydia van de Geref. Gemeente te Veen, in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente, aldaar, Mussentiend 10. De opbrengst is t.b.v. de zending en evangelisatie.

■ BIJEENKOMST HELPEDE HANDEN AFD. VELUWE IN NUNSPEET

De afd. Veluwe van Helpende Handen organiseert op **donderdag 25 september**

een regionale bijeenkomst, waarin aandacht besteed zal worden aan het thema: "autisme in gezin en kerk". Het doel van deze bijeenkomst is het geven van informatie over autisme. Hierbij zullen de mogelijkheden die Helpende Handen biedt aan de orde komen. Tevens willen we inventariseren welke vragen er nog zijn waar we in de regio mogelijk op in kunnen spelen.

Deze avond is bedoeld voor ambtsdragers, vrijwilligers, ouders van kinderen met autisme, mensen met een partner met autisme, mensen met autisme, gemeenteleden, kortom... voor iedereen.

Locatie: kerkgebouw Geref. Gemeente te Nunspeet. Aanvang: 19.30 uur. Opening door ds. A. Schot, waarna Inge van Hell van Dijke (consulent lotgenotencontact van Helpende Handen) een lezing zal houden.

■ STUDIEDAG FEBE TE HARDINXVELD-GIESSENDAM

Febbe, de vereniging van werkers in de gezondheidszorg, nodigt u uit voor de studiedag op **donderdag 27 november**. Het thema van deze studiedag is: "Zorg grenzeloos?!". Grenzen aan de zorg vanuit christelijk perspectief. 's Middags wordt er een lezing verzorgd door ds. L. Terlouw. Na de lezing zullen drie workshops rondes gehouden worden, één in de middag en twee na het buffet. In totaal zijn er acht verschillende workshops over medisch-ethische en maatschappelijk-sociale onderwerpen. Voor verdere informatie, de prijzen en de aanmeldingsprocedure: zie onze website: www.febezorg.nl. Aanmelden voor **15 oktober** 2013. Locatie: Hervormd Centrum te Hardinxveld-Giessendam. Aanvang: 14.00 uur, afsluiting: 20.30 uur. Iedereen is van harte welkom!

KERKDIENTEN

■ ZONDAG 21 SEPTEMBER 2014

Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Aalst 14.30 uur ds. J. van Rijswijk; Alblasserdam 9.30 uur ds. B. van der Heiden; Alphen a/d Rijn 15.00 uur ds. D.W. Tuinier; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Amsterdam-Noord 18.30 uur stud. H. Brons; Apeldoorn 10.00 en 15.30 uur stud. H. Brons; Arnhem 10.00 (H.A.)

en 16.00 uur (H.A.) ds. A. Schreuder; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur ds. L. Terlouw; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. D. de Wit; Barneveld-Zuid 9.30 (H.A.) en 19.00 uur ds. G. Beens; Beekbergen 19.00 uur ds. A. Schreuder; Benthuisen 9.30 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Berkenwoude 10.00 uur ds. J. Driessen en 19.00 uur stud. H. van der Heiden; Bo-

degraven 10.00 uur ds. J.S. van der Net en 16.30 uur ds. J. Driessen; Borssele 9.30 en 18.00 uur ds. S. Maljaars; Boskoop 9.30 en 16.00 uur stud. H. van der Heiden; Breda 10.00 uur ds. M. Golverdingen; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 (H.A.) en 16.30 uur ds. W. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. A. Moerkerken en 18.30 uur ds. M.J. van Gelder; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Delft 15.30 uur ds. H. Paul; Den Helder 17.00 uur ds. G. Heijkamp; Deventer 17.00 uur ds. K. Boeder; Doetinchem 9.30 (H.D.) en 15.00 uur ds. A.P. Baaijens; Dordrecht 10.00 en 17.00 uur ds. H. Hofman; Ede 16.00 uur ds. A.A. Brugge; Eindhoven 17.00 uur ds. M. Golverdingen; Elspeet 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. G. van Manen; Enter 17.00 uur ds. J.M. Kleppe; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. P. Melis; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. C. Hogchem; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. C.J. Meeuse; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; 's-Gravenhage 19.00 uur ds. G. Clements; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. S.W. Janse; 's-Gravenzande 9.30 (H.A.) en 15.30 uur ds. G. Hoogerland; Groningen 10.00 en 16.00 uur ds. J.B. Zippro; Haamstede 10.00 uur ds. C. Harinck en 18.30 uur ds. R. Kattenberg; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hilversum 15.30 uur ds. P. Mulder; Hoedekenskerke 14.30 uur ds. C. Sonneveld; Hoofddorp 15.00 uur ds. H.A. van Zetten; Hoogeveen 9.30 en 15.30 uur ds. A. Vermeij; Hoogvliet 19.00 uur ds. J.S. van der Net; Houten 10.00 en 17.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Kampen 9.30 uur ds. J.M. Kleppe; Kapelle-Biezelinge 15.30 uur ds. S. Maljaars; Katwijk aan Zee 18.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kortgene 14.30 uur ds. S.W. Janse; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur ds. C. Sonneveld; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Kruiningen 9.30 en 18.00 uur ds. G. Bredeweg; Leiderdorp 10.00 en 16.00 uur stud. W.A. Zondag; Lelystad 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. J. IJsselstein; Lisse 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Meeuwen 14.30 uur ds. M. Karens; Meliskerke 14.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Melissant 14.30 uur ds. E. Bakker; Middelburg-Centrum 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. J.J. Tanis; Mijdrecht 10.00 en 19.00 uur ds. J.W. Verweij; Moerkapelle 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. W. Harinck; Naaldwijk 19.00 uur stud. M.H. Schot; Nieuwdorp 14.00 uur ds. C.J. Meeuse en 18.30 uur ds. C. Harinck; Nieuwer ter Aa 15.30 uur ds. J.W. Verweij; Nieuwe-Tonge 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. E. Bakker; Nijkerk 14.30 uur ds. A. Verschuure; Nisse 14.00

uur ds. C. van Krimpen; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. A. Schot; Oosterend 10.00 en 16.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Oosterland 10.00 en 18.30 uur ds. J. van Belzen; Oostkapelle 18.30 uur (H.D.) ds. R.A.M. Visser; Oostvoorne 19.00 uur ds. C. van Ruitenburg; Opheusden (in Gereformeerde Gemeente in Nederland) 12.00 (jubileumdienst) en 19.00 uur ds. G.M. de Leeuw; Opperdoes 10.00 uur ds. G. Heijkamp; Oud-Beijerland 18.00 uur ds. B. van der Heiden; Ouddorp 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. J. Schipper; Oude-Tonge 15.00 uur ds. J. van Belzen; Poortugaal 9.30 uur ds. C. Neele en 18.00 uur ds. D.W. Tuinier; Puttershoek 14.30 uur ds. G. Pater; Rhenen 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. G. Pater; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 en 15.30 uur ds. M. Joosse; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. J. van Laar; Rilland-Bath 9.30 en 14.00 en 18.30 uur stud. M.T. Al-Chalabi; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 uur ds. M.J. van Gelder en 16.00 uur ds. B. Labee; Rotterdam-Centrum 10.00 uur ds. D.W. Tuinier en 19.00 uur ds. L. Terlouw; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 en 16.30 uur ds. J. Mijnders; Rotterdam-Zuidwijk 16.00 uur ds. J.S. van der Net; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. A. Verschuure; Scheveningen 10.00 uur ds. H. Paul en 18.30 uur ds. M. Joosse; Sint Annaland 18.30 uur ds. A.J. Gunst; Sint Philipsland 14.30 uur ds. J. Schipper; Sliedrecht 9.30 en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 15.00 uur ds. F. Mulder; Spijkenisse 16.00 uur stud. M.H. Schot; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. R.A.M. Visser; Terwolde - De Vecht 9.30 (H.A.) en 14.30 uur ds. K. Boeder; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. P. Mulder; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. G. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. P.G. Heijkamp; Utrecht 10.00 en 18.30 uur ds. A.J. de Waard; Veen 19.00 uur ds. L. Blok; Vlaardingen 10.00 uur ds. A.J. Gunst en 19.00 uur ds. W. Silfhout; Vlissingen 10.00 en 16.00 uur ds. R. Kattenberg; Waardenburg 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. M. Mondria; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. A.A. Brugge; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. M. Karens; Westzaan 19.00 uur stud. W.A. Zondag; Wierden 15.00 uur ds. J. van Laar; Woerden 11.00 uur (Ned. Herv. Petruskerk, Kerkplein 5) en 18.30 uur (Maranathakerk, Molenvlietbaan 10) ds. B. Labee; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. J.J. van Ekeveld; Zwijndrecht 15.30 uur ds. M.J. van Gelder; Zwolle 19.00 uur ds. A. Schot.

■ DINSDAG 23 SEPTEMBER 2014

Brakel 19.30 uur ds. M. Mondria;

Dirksland 19.30 uur ds. D. de Wit; Ede 19.30 uur ds. A.A. Brugge; Kortgene 19.30 uur ds. M. Karens; Nijkerk 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Nisse 19.30 uur ds. J. van Belzen; Ooltgensplaat 19.30 uur ds. C. van Krimpen; Rotterdam-Centrum 19.45 uur ds. J. Schipper; Tholen 19.30 uur (voor de zending) ds. J.M.D. de Heer.

■ WOENSDAG 24 SEPTEMBER 2014

Barneveld-Zuid 14.30 uur (huw.bev.) ds. G. Beens en 19.30 uur ds. G. Mouw; De Valk-Wekerom 19.30 uur ds. B.J. van Boven; Eindhoven 19.30 uur ds. W. Visscher; Elspeet 19.30 uur ds. G. van Manen; Goudswaard 19.30 uur ds. A.J. Gunst; Hardinxveld-Giessendam 19.30 uur ds. W.J. Karels; Hilversum 19.45 uur ds. G. Hoogerland; Hoogeveen 19.30 uur ds. C. Hogchem; Houten 14.00 uur (huw. bev.) ds. C.G. Vreugdenhil; Katwijk aan Zee 19.45 uur ds. F. Mulder; Krimpen a/d IJssel 15.00 uur (huw.bev.) ds. C. van Ruitenburg; Leiderdorp 19.30 uur ds. J.S. van der Net; Meeuwen 19.30 uur ds. G. Bredeweg; Nieuw-Beijerland 19.30 uur ds. A. Schot; Nieuwer ter Aa 19.45 uur ds. G.M. de Leeuw; Oosterend 19.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Oostkapelle 14.30 uur (huw.bev.) ds. D.W. Tuinier; Opperdoes 19.30 uur ds. K. Boeder; Poederrijen 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rilland-Bath 19.30 uur ds. W. Silfhout; Soest 19.30 uur ds. H. Hofman; Sprang-Capelle 19.30 uur ds. M. Mondria; Wageningen 19.30 uur (voor de zending) ds. J.W. Verweij; Werkendam 19.30 uur ds. M. Karens.

■ DONDERDAG 25 SEPTEMBER 2014

Amsterdam-Noord 19.30 uur ds. G. Pater; Dordrecht 19.45 uur ds. H. Hofman; Hoogvliet 19.45 uur ds. C.J. Meeuse; Kampen 14.15 uur (huw.bev.) ds. J. IJsselstein; Naaldwijk 19.45 uur ds. J.J. van Ekeveld; Nieuwe-Tonge 19.30 uur ds. J. van Belzen; Oostvoorne 19.30 uur ds. M. Joosse; Ouddorp 19.30 uur ds. R.A.M. Visser; Oude-Tonge 19.30 uur ds. L. Terlouw; Rijssen-Zuid 13.00 uur (huw.bev.) ds. A. Schreuder; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. M. Karens; Scherpenzeel 14.00 uur (huw.bev.) ds. A. Verschuure; Zwijndrecht 19.30 uur ds. A.T. Huijser; Zwolle 19.30 uur ds. G. Beens.

■ VRIJDAG 26 SEPTEMBER 2014

Kootwijkerbroek 13.15 uur (huw.bev.) ds. G. Beens; Scherpenisse 14.00 uur (huw. bev.) ds. E. Bakker; Waarde 13.30 uur (huw.bev.) ds. D.W. Tuinier.

■ ZATERDAG 27 SEPTEMBER 2014

Aagtekerke 14.30 uur (aangepaste kerkdienst) ds. D.W. Tuinier.

■ **EVANGELISATIESAMENKOMSTEN**
ZONDAG 21 SEPTEMBER 2014

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 16.00 uur evang. S. de Visser; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23, Merksem) 10.00 en

17.00 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

Indien de Heere wil en wij leven.

www.refoboek.com

4.500 2eh. + nieuwe boeken & (blad) muziek
Tolle Lege 0186-654124

Te huur: **De Klomp-Veenendaal**. Kort bij het station. 1 woonkamer en 1 slaapkamer voor zichzelf, gebruik van keuken, wc en douche (gedeeld met 3 personen) Vanaf oktober 2014. Voor werkende of studerende dame. Tel: 0318 574570

ADVERTENTIES

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Veen geeft met droefheid kennis dat de Heere heeft weggenomen haar geliefde oud-koster

Dhr. Coenraad Duijster

in de leeftijd van 82 jaar.

Ruim 40 jaar heeft hij in alle getrouwheid zijn werk mogen doen. De Heere gedenke zijn vrouw en allen die hem lief waren in dit grote verlies en heilige de roepstem aan ons aller hart.

Namens de kerkenraad, A. Waaijberg, preses
J. den Bok, scriba

Veen, 9 september 2014

Psalmzangavond Zaltbommel
Sint-Maartenskerk
DV zaterdag 25 oktober.
m.m.v. Betuwse bovenstengroep
Mannenkoor Deo Juvante
Kesteren.

Peter Wildeman: orgel

Ds. M. Karens: leiding

aanvang: 19.30 uur

Toegang: vrij

Collecte t.b.v. Hudson Taylor

Te huur STROE (dorp)
fraaie woning, kamer-keuken
2 sl.k. garage, kelder, tuin enz.
inl. 0613256610

Te Koop:
Prefab MANTELZORGWONING
op maat. Incl. plaatsen / aansluiten.
Scherpe prijzen! Inlichtingen:
mantelzorgwoning@kliksafe.nl

Luxe fotokaarten
voor elke gelegenheid
Scherpe prijs voor uw eigen
vereniging en/of goede doel.
www.scheurfotokaarten.nl

**SHG biedt u
passende zorg**

Uitgaande van de
Gereformeerde Gemeenten in
Nederland biedt de SHG zorg
die aansluit bij uw manier van
leven. Bijbelse normen en
waarden vormen daarin de basis
voor uw en onze
dagelijks levenshouding en
mediagebruik.

Kraamzorg

Bel 0187 - 489173
b.g.g. 0342-492155
ma - vr: 9.00 - 11.00 uur
en van 13.00 - 15.00 uur
vr: ook van 19.00 - 21.00 uur

Thuiszorg

Bel 0166 - 652605
ma - vr: 9.00 - 11.00 uur
vr: ook van 19.00 - 21.00 uur

Projectkoor Da Capo uit Gouda
zoekt **enthousiaste zangers**
voor uitvoering cantate BWV 61 van
Bach i.s.m. kamerorkest Sjosjanim.
Info: <http://www.gergemgouda.nl/>
Muziek/da_Capo

Kamer te huur in Ochten (Kesteren)
Eigen keuken
0344-643193 / 06-30007653

AMBTSKLEDING...

Klamar's
FASHION

's-Gravenstraat 63 | 4431 AB 's-Gravenpolder
0113 - 31 63 64 | 06 14 53 15 28
info@klamarsfashion.nl | www.klamarsfashion.nl
ADVIES AAN HUIS MOGELIJK!

Heeft u huishoudelijke hulp nodig...
en woont u in de regio Hoekse
Waard? Ik sta graag voor u klaar!
Mailen kan naar: rienne_93@live.nl.

0182 - 35 15 20
voor de Krimpenerwaard
Gouda & omstreken

www.speksnijderbegrafenisverzorging.nl

Te huur in Nunspeet:
3/4 pers. chalet met cv.
Info: www.anneroos-nunspeet.nl
of 0341-750380.
Nu met 50 euro korting
in september en oktober.

begrafenisverzorging Den Hollander

Begravenissen in Den Haag, Westland, Gouda,
Rotterdam, Vlaardingen en omstreken.
Wij verzorgen alleen begravenissen.

Dag en nacht bereikbaar.

P.N. den Hollander
T. den Hollander

Tel. 010 - 4600509

www.begrafenisverzorgingdenhollander.nl

Extra zitplaatsen in auto nodig?
Inklapbare kinderachterbank
Past in elke station-uitvoering
Verzending is mogelijk.
kinderachterbank@solcon.nl

Begrafenisonderneming

De Jongh

H. de Jongh
P.H. van der Leer
D.D.E. Melieste

*Voor een waardige en stijlvolle
verzorging van alleen begrafenissen.*

Wij zijn dag en nacht persoonlijk bereikbaar.

Hardinxveld-Giessendam **0184 - 611154**
Waardenburg **0418 - 652039**
Werkendam **0183 - 701017**
Papendrecht **078 - 8200399**

www.begrafenisondernemingdejongh.nl

Regio Zeeland: 0115 - 61 25 54 / 06 - 18 14 80 08
Bestel via onze nieuwe website de gratis brochure:
'Bevel aan uw huis', of vraag een vrijblijvende
offerte aan.

Wij verzorgen alleen begrafenissen

www.bvtollenaar.nl

**Reformatische
Psychologenpraktijk
Nederland**

**Wij bieden identiteit bewuste hulp aan
kinderen, jongeren en volwassenen met o.a.:**
Relatieproblemen, Opvoedingsvragen,
Gedragsproblemen, Traumatische ervaring(en),
Gezinsproblemen, Persoonlijke problematiek
(zoals Depressie, Angst, Identiteitsvragen),
Arbeidsproblemen, Autisme Spectrum Stoornis

Plantageweg 5, 2951 GN Alblasserdam
078 - 69 32 808 of info@rpnederland.nl
Bezoek onze website voor meer informatie,
de tarieven en aanmelding.
www.rpnederland.nl

Identiteitsbewust • Persoonlijk • Vertrouwelijk • Doelgericht

**Kom genieten van de herfst-
kleuren in het Hochsauerland!**

Of boek alvast uw
wintersportvakantie!

- Mooie, vrijstaande vakantiewoning voor 8 personen +baby
  - Binnen en buiten veel ruimte
  - Gelegen op de zuidhelling in een klein dorpje
  - Voorzien van alle comfort
  - Speciale 2 tot 4 persoonsprijzen in voor-en naseizoen
  - In brocantestijl ingericht
- Kijk snel op www.hausrobine.nl
Tel. 0118-583587

*Begrafenisverzorging
Janssen*

Dag en nacht bereikbaar op
0113 - 33 09 36

Dienstverlening in geheel Zeeland

Wilsbeschikking
"Zo wil ik het. Als mijn sterven daar is."
kunt u bij ons aanvragen.
www.begrafenisverzorging-janssen.nl

Havikskruid 10
4421 MN Kapelle
06. 53 23 73 20

Wij verlenen geen medewerking aan
het verzorgen van crematies.

Daarin zijn wij uniek in regio
De Bevelanden

Passende
ambtskleding

HOOTSEN
KLEDING

www.hootsenkleding.nl

Hauptwerkorgels
op maat

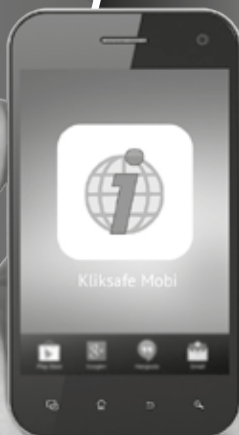
noorlander
ORGELMAKERIJ

0318 - 89 02 02
www.orgelmakerij.com

kliksafe

Nieuw

Geen
WhatsApp
na 22.00 uur?

Kliksafe Mobi

Download de app!

Ga naar kliksafe.nl/kliksafemobi

VERHUIZERS MET MÉÉR INHOUD

Verhuizen? Kies voor de erkende vakspecialisten van **R. Vlot & Zn. of Kattenberg**. Voor particulieren, bedrijven, scholen en (zorg)instellingen; wij kunnen u compleet zorgeloos verhuizen!

VLOT EN KATTENBERG.
Specialisten van huis uit.

WWW.VERHUIZERSMETINHOUD.NL

verhuizingen
Kattenberg

Kattenberg Verhuizingen
033 - 465 67 75

MONDIAL MOVERS
R. Vlot & Zn Verhuizingen

R. Vlot & Zn. Verhuizingen
0184 - 61 61 66

ERKENDE
VERHUIZERS

Ambtskleding Herenkleding Trouwkostuums

Geerts
herenkleding
Dorpsstraat 229,
3925 KC Scherpenzeel
tel. (033) 277 88 99
www.geertsherenkleding.nl

Begrafenisondernehmung STAM
Molenstraat 153, 2961 AK Kinderdijk
Tel. 078 6919005 - **Geen crematies** -

- Nette **hulp** bij het **huishouden** voor vader?
- Beter omgaan met uw zoon met **autisme**?
- Weer een **gezellige gezinsmaaltijd**?
- Hulp bij het **douchen** voor uw moeder door een bekwame verzorgende?
- **Mantelzorg**ondersteuning?

Agathos is een reformatorische organisatie en biedt zorg en hulp aan iedereen die dat nodig heeft.

(010) 26 40 777
www.agathos-thuiszorg.nl

Agathos is onderdeel van Lelie zorggroep (leliezorggroep.nl).

E. Treur
Kroostweg 22
3704 ED Zeist
Telefoon 030 - 6924258
Mobiel: 06 - 57315689
www.begrafenisondernehmungtreur.nl
info@begrafenisondernehmungtreur.nl

Begrafenisondernehmung Treur

Wij verzorgen alleen begrafenissen

kina
begrafenisverzorging

D.W. Schipper
010-458 31 12
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman
0182-58 39 32
Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

ZIJ HEBBEN U HARD NODIG

KINDEREN

TIENERS

VOLWASSENEN

... GEEF MET UW HART!

Wij kunnen ons werk niet doen zonder uw financiële steun. Helpt u mee om dit jaar het tij te keren? Er is 200.000 Euro extra nodig om het werk in de huidige omvang te kunnen continueren. Uw gift kunt u overmaken op: IBAN: NL18RAB00362426457 t.n.v. Deputaatschap Evangelisatie te Woerden. Of wordt donateur en verleen hierdoor een structurele bijdrage aan ons werk!

Meldt u vandaag nog aan op evgg.nl/steunen of vraag een aanmeldkaart aan via tel. 0348 489 961

EVANGELISEREN DOEN WE SAMEN!

Psychologenpraktijk
Brouwer

- Onderzoek
- Advies
- Begeleiding
- Behandeling

Hulpverlening aan kinderen, jongeren en volwassenen

Bij o.a.: ADHD · angst · burn-out · depressie · faalangst · fobie · gedragsproblemen · identiteitsproblemen · lichamelijke spanningsklachten · negatief zelfbeeld · onzekerheid · opvoedingsproblemen · paniek · piekeren · PDD-NOS · relatieproblemen · slaapproblemen · somberheid · spanning · stress · syndroom van Asperger.

Voor verdere informatie en aanmelding:

T 0180 - 42 69 55
E info@psychbrouwer.nl
I www.psychbrouwer.nl

Vestigingen in Ridderkerk, Barneveld en Meteren

HARKES
Begravenissen

Dokter Hamburgerlaan 59
2771 JR Boskoop

www.harkesbegravenissen.nl

Wij verzorgen alleen begravenissen

0172 - 21 21 22

NIEUW!

Prekenbundel t.b.v. de ZGG 'Zij zullen komen...'

Deze bundel bevat 10 preken die gehouden zijn in de Kruittorenkerk van de Geref. Gemeente te Tholen in de jaren 1965-1968.

Van de volgende predikanten is een preek opgenomen: ds. A. de Blois, ds. Chr. van Dam, ds. J. van Haaren, ds. A. Hoogerland, ds. D. Hakkenberg, ds. P. Honkoop jr., ds. Chr. van der Poel, ds. G.J. van de Noort, ds. C. de Ridder, ds. G.A. Zijderveld.

Deze preken zijn nog nooit eerder uitgegeven. Het is een éénmalige uitgave, bestel dus tijdig om teleurstelling te voorkomen.

Verschijning: D.V. 8 november op de Zeeuwse Zondagsdag te Middelburg.

Prijs tot verschijning: € 14,50

Na verschijning: € 16,50

Prijs is exclusief verzendkosten.

Bestellen via telefoonnr. 0166-603004 of mail naar: jctakershoek@hotmail.com

Voor een zorgzame begeleiding

KOSTER
Begravenisonderneming

Barneveld,
Scherpenzeel e.o.
A. Koster
Telefoon: 033 277 0555

Kantoor: Stationsweg 411
3925 CD Scherpenzeel

Centraal nummer (24 uur):
033 277 0555

IS DE DOOP GELIJKTIJDIG DE WEDERGEBOORTE?

De Puriteinen en onze vaders leren anders!

Zie onze website www.svvhed.org voor informatie of bel 0345-58 08 10. Voor giften NL35 ABNA 0548 9879 20.

Voor Verantwoorde Boeken!

www.derooboeken.nl
078-6124081

Boekhandel
De ZONNEBLOEM

Dorpstraat 164 - Scherpenzeel (gld)
033-2774355

www.boekhandeldezonnebloem.nl

Annette van Maaren (Msc.)
Reformatisch Psycholoog

Haastrecht Oudewater
Montfoort Gouda
0348-558000 of 06-42504158
www.phhaastrecht.nl

Psychologische Hulpverlening

Speksnijder AANDACHT VOELT BETER
MODE

www.speksnijder.nl Bergambacht - Veendaal - Kampen

Orgelbouw Advies Commissie

een betrouwbare partner!

nieuwbouw · restauratie · overplaatsing · onderhoud

ook voor akoestische
vraagstukken

Neem voor meer informatie
contact op met
Dhr. H. den Hollander
Tel. (010) 435 44 35

Vereniging van
Organisten der
Gereformeerde
Gemeenten

De Saambinder Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur:

ds. G.J. van Aalst

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:

ds. G.J. van Aalst,
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105
e-mail: gjvanaalst@kliksafe.nl

Redacteur: ds. C. Neele

Meditaties aan:

ds. C. Neele,
Egge 28, 3171 DE Poortugaal,
tel. 010-5017707
e-mail: c.neele@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten aan:

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl
Aanlevertijd:

Uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór
de datum van verschijning van De Saam-
binder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk aan:

Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:

Drukkerij Verloop,
postbus 33, 2950 AA Alblasterdam
tel. 078-6912899, fax 078-6919536
e-mail: saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen **uiterlijk
donderdag** vóór de week van
verschijning aangeleverd te zijn.
Rouwadvertenties **uiterlijk
maandagmorgen 9 uur**.

Advertenties € 1,05 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De
Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 12,00 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 24,- per jaar + extra portiekosten.
Canada \$ 115,-; USA \$ 115,-.

Correspondentieadres

Noord-Amerika:

Mr. A.M. Berman, P.O. Box 20188,
St. Catharines, ON L2M 7W7, Canada
e-mail: purlin@sympatico.ca

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Hart voor jongeren

Coördinator Toerusting ^(m/v)

De ontwikkelingen in de samenleving gaan snel. Wie houdt ze bij en doorziet ze? Wie biedt houvast in alle veranderingen?

Jongeren, maar ook hun jeugdwerkleiders, kerkenraadsleden en ouders hebben behoefte aan steun en toerusting. Die steun wordt geboden door verschillende organisaties binnen de Gereformeerde Gemeenten en daarbuiten. Om de toerusting beter te laten aansluiten bij de behoeften van jongeren en hun opvoeders, hebben het deputaatschap Kerk, Gezin, Jeugd en Onderwijs (KGJO) en de Jeugdbond Gereformeerde Gemeenten de handen ineen geslagen en zijn zij op zoek naar een

Coördinator Toerusting

die de toerusting binnen de Gereformeerde Gemeenten gaat coördineren en verbinden.

Als Coördinator Toerusting kom je in dienst bij de Jeugdbond, maar voer je voor 0,4 FTE de opdracht uit die KGJO aan de Jeugdbond heeft gegeven om de toerusting binnen de Gereformeerde Gemeenten te coördineren en een impuls te geven. Voor minimaal 0,2 FTE werk je vanuit de Jeugdbond aan de toerusting en vorming van jongeren en leidinggevenden. Ben jij sterk in coördineren en communiceren, heb je hart voor jongeren en hun opvoeders en wil je bijdragen aan hun vorming, kijk dan eens verder op www.jbgg.nl/vacatures.

Het betreft een betaalde functie voor 0,6-1,0 FTE op HBO-niveau.

+16 Jeugdwerkadviseur ^(m/v)

Heb jij een klik met jongeren en zij met jou? Ben je goed in het opzetten van aansprekende activiteiten met diepgang? Kun je verbinding leggen tussen Bijbel, belijdenis, kerk en jongere?

Vanwege het vertrek van een collega is de Jeugdbond op zoek naar een nieuwe

+16 Jeugdwerkadviseur

Je bent bewogen met jongeren. Je (door)ziet ontwikkelingen en speelt daarop in. Dat merken niet alleen jongeren, maar ook hun jeugdwerkleiders, kerkenraadsleden en ouders. Je organiseert +16 activiteiten als Check-in avonden, Winterconferenties, Jongerendagen. Je adviseert verenigingen, traint vrijwilligers en bent in staat jongeren te boeien met een goed verhaal. Je komt te werken in een enthousiast en jong team.

Het betreft een betaalde functie voor 0,8-1,0 FTE op HBO-niveau.

Meer informatie:
www.jbgg.nl/vacatures
Postbus 79, 3440 AB Woerden
T (0348) 489948
E sollicitaties@jbgg.nl

verbindt jongeren